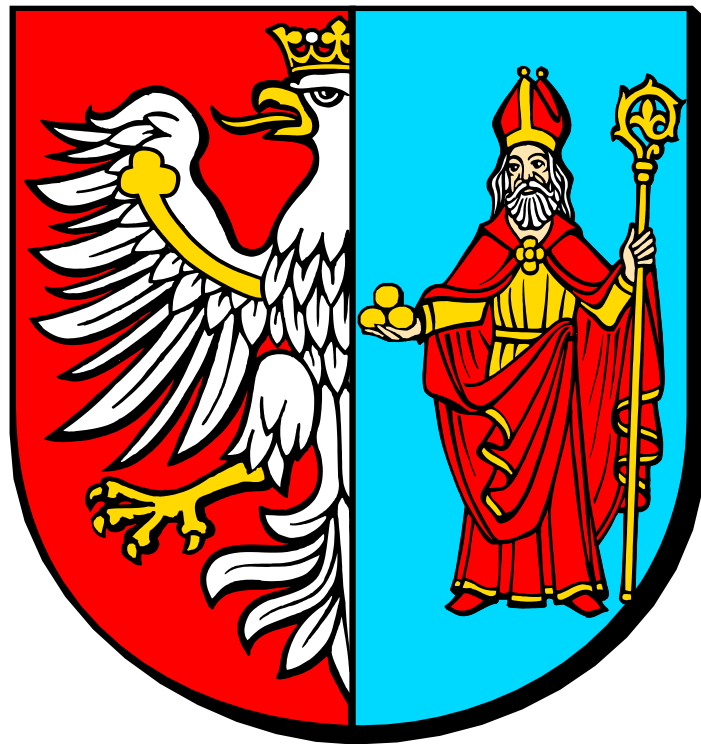

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023

Chrzanów, listopad 2015

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023

Opracowanie:

FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji

MISTIA NA SZLAKU

Spis treści

Słownik pojęć	3
Wprowadzenie	5
Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych	10
Analiza SWOT	16
Wyzwania rozwojowe	28
Wizja i misja rozwoju powiatu chrzanowskiego	32
Plan operacyjny Strategii.....	33
Intensyfikacja rozwoju gospodarczego i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu	35
Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chrzanowskiego w wymiarze społecznym, zdrowotnym i publicznym	51
Skuteczna ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego dla wzrostu jakości życia mieszkańców i podnoszenia atrakcyjności turystycznej powiatu chrzanowskiego	67
Wysoki poziom usług publicznych i współpracy sektorowej	79
Zgodność Strategii z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu	86
System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023	91

Słownik pojęć i skrótów

Niniejszy słownik zawiera podstawowe pojęcia występujące w tekście Strategii. Został przygotowany tak, aby można się było łatwo zorientować we wzajemnych powiązaniach różnych pojęć. Słownik ułożony został alfabetycznie.

- **Cel operacyjny** - cel dotyczący średniego horyzontu czasowego, wskazujący określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.
- **Cel strategiczny** - cel o charakterze długofalowym (o terminie realizacji sięgającym do 2023 roku), wskazujący na generalny kierunek postępowania w realizacji założonej wizji rozwoju.
- **Innowacyjność gospodarki** – „zdolność i motywacja przedsiębiorstw do ustawicznego poszukiwania i wykorzystywania w praktyce wyników prac badawczych i rozwojowych, nowych koncepcji, pomysłów i wynalazków (...), również doskonalenie i rozwój istniejących technologii produkcyjnych, eksploatacyjnych i dotyczących sfery usług, wprowadzanie nowych rozwiązań w organizacji i zarządzaniu, doskonalenie i rozwój infrastruktury, zwłaszcza dotyczącej gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji”.
- **JST** – Jednostki Samorządu Terytorialnego.
- **Kierunki interwencji** - kluczowe zadania, które służą realizacji założonych celów, a tym samym stanowią podstawę wdrażania Strategii.
- **KSRG** – Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy.
- **Misja** – sens działania, nadrzędny cel rozwoju. Określa ona również rolę władz samorządowych i ich partnerów w procesie rozwoju.
- **MŚP** – małe i średnie przedsiębiorstwa.
- **Obszar funkcjonalny** - zwarty układ przestrzenny, składający się np. z kilku gmin, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami geograficznymi, przestrzennymi, społeczno-gospodarczymi, oraz określonymi na ich podstawie jednolitymi celami rozwoju. Koncepcja obszarów funkcjonalnych jest spełnieniem nowych regulacji europejskich i polskich w zakresie polityki rozwoju. Ma ona polegać na integracji działań różnych podmiotów publicznych, prywatnych i pozarządowych wobec terytoriów określonych nie administracyjnie, a przestrzennie i funkcjonalnie.
- **OSP** – Ochotnicza Straż Pożarna.
- **Partycypacja społeczna** – cały wachlarz działań, metod, technik i form uczestnictwa obywateli w określaniu ich potrzeb i problemów oraz partnerskie działania, mające na celu zaspokojenie tych potrzeb i rozwiązanie zdiagnozowanych problemów. Partycypacja to m.in. wzmocnienie udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz umożliwienie wpływu partnerów na działania realizowane przez władze lokalne poprzez włączanie w proces powstawania różnego rodzaju dokumentów planistycznych i strategicznych, badanie preferencji i potrzeb mieszkańców oraz konsultacje społeczne.
- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020** – jeden z 16 programów regionalnych, określający obszary i działania, stanowiące kluczowe elementy regionalnej polityki rozwoju, na które przeznaczane będą środki publiczne. Dokument o charakterze operacyjnym - bardziej szczegółowy i podrzędny wobec strategii rozwoju. Program składa się z 13 jednofunduszowych osi priorytetowych, a na jego realizację zostanie przeznaczone 2,87 mld euro z funduszy europejskich.

- **Rewitalizacja** - połączenie działań na rzecz rozwiązania problemów społecznych (takich jak bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, brak równowagi demograficznej, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystracający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, itp.) i ożywienia gospodarczego (programy wspierania zatrudnienia i przedsiębiorczości) z inwestycjami technicznymi, dotyczącymi m.in. remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, czy rewaloryzacji zabytków. Rewitalizacja w pierwszej kolejności służy poprawie jakości życia mieszkańców, aspekty społeczne rewitalizacji są kluczowe i nadrzędne dla wszystkich pozostałych.
- **Rozwój zrównoważony** – koncepcja rozwoju, bazującego na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie.
- **SAG** – strefa aktywności gospodarczej.
- **Strategia** - dokument planistyczny o perspektywie długofalowej, wyznaczający najważniejsze obszary, cele, kierunki rozwoju i zadania, a także metody weryfikacji osiągniętych rezultatów polityki rozwoju. Narzędzie wspierania pozytywnych zmian społeczno-gospodarczych oraz niwelowania barier rozwojowych w danej przestrzeni.
- **Wizja** - projekcja, opis pożądanego stanu rzeczywistości w perspektywie kilku lat. Określa stan docelowy, wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie.

Wprowadzenie

Nowe regulacje europejskiej polityki spójności i polskiej polityki rozwoju kładą nacisk na terytorialny wymiar zarządzania publicznego. Zakładają przejście w zarządzaniu rozwojem od podejścia sektorowego do zintegrowanego terytorialnie, polegającego na integracji działań różnych podmiotów publicznych wobec terytoriów określonych nie administracyjnie, a funkcjonalnie, czyli charakteryzujących się podobnymi cechami społeczno-gospodarczo-przestrzennymi. To **obszary funkcjonalne** mają być punktem odniesienia dla nowych środków europejskich oraz innych interwencji regionalnych i krajowych. Powiat chrzanowski dobrze wpisuje się w idee obszaru funkcjonalnego, tworzonego przez sąsiadujące ze sobą ośrodki miejskie (wraz z przyległymi terenami wiejskimi), określanego jako Miejski Obszar Funkcjonalny ośrodka subregionalnego. Jednorodność procesów gospodarczych, społecznych i przestrzennych na terenie powiatu – zarówno w kontekście posiadanych zasobów, jak i barier rozwojowych – potwierdza jego funkcjonalny charakter. W związku z powyższym, Strategię Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 należy uznać za podstawowy dokument zarówno dla samorządu powiatu, jak i całego obszaru funkcjonalnego, który określa priorytety, cele i kierunki rozwoju, realizowane w przestrzeni powiatu przez różnych partnerów publicznych, gospodarczych i społecznych.

Respektując obowiązujące zasady rozwoju regionalnego w Polsce oraz wyzwania, przed jakimi stoi powiat chrzanowski, Strategia uwzględnia potrzeby i oczekiwania całej wspólnoty powiatowej. Stąd też, jednym z najważniejszych wyzwań stojących przed samorządami gminnymi i powiatowym, jest nawiązywanie współpracy pomiędzy sobą oraz z sektorem gospodarczym, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami, mającymi wpływ na realizację celów i kierunków interwencji. Wyzwanie to sprawia, iż Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 zawiera zadania będące w kompetencjach samorządów gminnych i innych instytucji uczestniczących w pracach planistycznych nad Strategią, potwierdzając tym samym spójność powiatu chrzanowskiego (obszar funkcjonalny) i wolę współpracy na rzecz jego rozwoju. W systemie zarządzania polityką rozwoju, Strategia pełni kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządu powiatowego i samorządów gminnych, które mogą się na nią powoływać w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych. Tworzenie partnerstw na etapie realizacji poszczególnych kierunków interwencji niniejszej Strategii będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwoju powiatu, w tym również w związku z pozyskiwaniem zewnętrznych środków finansowych. Realizacja wyzwań rozwojowych będzie się wiązać z podejmowaniem współpracy pomiędzy samorządami różnych szczebli, instytucjami państwowymi, partnerami społecznymi i prywatnymi.

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 jest spójna z priorytetami i celami dokumentów szczebla krajowego i regionalnego, w szczególności *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie; Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2030 r.; Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.; Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju do 2020 r.*; krajowych strategii sektorowych oraz *Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 wraz z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020*.

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 została przygotowana w wyniku prac prowadzonych przez Zarząd Powiatu Chrzanowskiego oraz ekspertów FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji, przy ścisłej współpracy z samorządami gmin oraz partnerami społecznymi i prywatnymi. Dokument uwzględnia wnioski i rekomendacje sformułowane w ramach

szerokiej debaty publicznej, której elementem były w szczególności sesje z udziałem Konwentu Strategicznego.

Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli samorządu, organizacji publicznych, przedsiębiorców i lokalnych liderów życia społecznego, Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego stanowi nie tylko narzędzie prowadzenia polityki rozwoju lokalnego i regionalnego, ale również syntezę świadomych wyborów i rekomendacji przedstawicieli różnych społeczności tworzących wspólnotę samorządową.

Przesłanki budowy Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023

Opracowanie Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 jest odpowiedzią na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, zachodzących w obrębie powiatu, jak i w jego otoczeniu (rzeczywiste procesy i zjawiska - natury gospodarczej, społecznej, przestrzennej, kulturowej, zarządczej, itp.), a także wynika z nurtu przesłanek formalno-prawnych, uzasadniających potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych wszystkich JST w kraju (konieczność przeglądu i weryfikacji Strategii w kontekście dostosowania założeń do wytycznych i rekomendacji, które płyną z dokumentów o charakterze nadrzędnym).

Wśród kluczowych czynników, determinujących potrzebę przygotowania Strategii na lata 2015-2023, należy zatem wymienić:

1. Dostosowanie Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego, w tym uspoźnienie horyzontu czasowego Strategii z horyzontem czasowym nowego okresu programowania Unii Europejskiej oraz dokumentów nadrzędnych.

Ostatnie lata to okres powstawania nowych i aktualizacji poprzednich wersji dokumentów planistycznych o charakterze strategicznym szczebla krajowego i regionalnego. Modyfikacjom uległa ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, uchwalona została Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR), wprowadzająca nowy paradygmat polityki regionalnej w Polsce, zaktualizowano dokumenty europejskie (Europa 2020), krajowe (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.) i regionalne, w tym Strategię Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020. Uwzględnienie wytycznych i rekomendacji, płynących z dokumentów nadrzędnych, pozwoliło na skorelowanie Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego z priorytetami rozwojowymi województwa, a w dalszej perspektywie na korzystanie z nowych narzędzi polityki regionalnej.

Horyzont czasowy Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego sięga 2023 roku, czego bezpośrednim uzasadnieniem jest przyjęcie okresu obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020) wraz z marginesem czasowym na realizację ewentualnych projektów w ramach tej perspektywy.

2. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w powiecie i jego otoczeniu.

Powiat to nie tylko wydzielony granicami administracyjnymi obszar, ale przede wszystkim społeczność lokalna, w której na bieżąco ulega zmianie sytuacja demograficzna i społeczno-gospodarcza. To „mieszkańcy powiatu tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową”, która funkcjonuje w interakcji z otoczeniem. Szereg poważnych przeobrażeń, jak np.: wahania ogólnoswiatowej i krajowej koniunktury gospodarczej (i związane z tym realnie mniejsze dochody budżetowe), rosnące dysproporcje w rozwoju JST, deficyt finansów publicznych czy zmiana obserwowanych trendów demograficznych, wpływa w dużym stopniu także na sytuację powiatu chrzanowskiego. Nowa Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego winna się zatem opierać na konkretnych założeniach oraz definiować cele oraz kierunki interwencji, służące podnoszeniu konkurencyjności powiatu oraz przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych. Są to wyzwania, którym powiat chrzanowski musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, nasilającej się konkurencji, informatyzacji wielu sfer życia i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

3. Umacnianie partnerstwa powiatu chrzanowskiego i gmin wchodzących w skład powiatu.

Realizacja wyzwań rozwojowych nierzadko wiąże się z podejmowaniem współpracy z samorządami innych szczebli, instytucjami państwowymi, partnerami społecznymi i prywatnymi. Stąd też Strategia nie obejmuje wyłącznie zadań będących w kompetencjach samorządu powiatowego, ale wskazuje na rozwiązania niezbędne dla stałego i efektywnego rozwoju całej wspólnoty powiatu w rozumieniu **obszaru funkcjonalnego**.

Gminy wchodzące w skład powiatu oraz samorząd powiatowy winny powołać do życia **partnerstwo samorządowe** (sankcjonujące, legitymujące obszar funkcjonalny powiatu chrzanowskiego), którego celem będzie budowa efektywnego mechanizmu współpracy międzysamorządowej oraz międzysektorowej, na rzecz rozwoju wspólnoty powiatowej (i wspólnej realizacji zadań niniejszej Strategii). Zacieśnianie tej współpracy będzie miało olbrzymie znaczenie w procesie pozyskiwania środków unijnych w kolejnym okresie programowania (lata 2014-2020). Dlatego niniejsza Strategia zawiera kierunki interwencji (kluczowe zadania), które są wyzwaniem nie tylko dla samorządu powiatowego, ale również dla pozostałych partnerów samorządowych, pozarządowych i prywatnych.

Metodologia prac

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 kładzie nacisk na zrównoważony rozwój powiatu (bazujący na zintegrowaniu polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej), prowadzący w efekcie do poprawy jakości życia mieszkańców i budowania jego trwałych podstaw. Konstrukcję dokumentu Strategii oparto na partycypacyjno-eksperymentalnym modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji odpowiedzialnych za rozwój terytorialny w Polsce.

Strategię opracował Konwent Strategiczny, powołany przez Starostę Chrzanowskiego. W jego skład weszli m.in. przedstawiciele władz samorządowych powiatu oraz gmin powiatu chrzanowskiego, urzędnicy samorządowi, przedstawiciele oświaty, instytucji kultury, pomocy społecznej, ochrony zdrowia, reprezentanci sfery biznesu, lokalnych organizacji pozarządowych i przedstawiciele instytucji

użyteczności publicznej oraz otoczenia biznesu. Prace Konwentu prowadzili konsultanci FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie. Zespół realizacyjny tworzyli: Wojciech Odzimek – Koordynator Programu Zarządzania Strategicznego FRDL MISTiA, Dawid Hoinkis, Maria Piątkowska, Bartosz Kożuch i Krzysztof Malczyk – konsultanci w Programie Zarządzania Strategicznego MISTiA oraz Lidia Klimas – Zastępca Dyrektora FRDL MISTiA ds. Doradztwa i Rozwoju. Sesje strategiczne z udziałem Konwentu prowadzone były metodami interaktywnymi z użyciem narzędzi i technik treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować potrzeby i problemy, a następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania.

Zakres prac nad Strategią

Prace związane z przygotowaniem Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 obejmowały w szczególności następujące działania:

1. Opracowanie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej powiatu w oparciu o dane statystyki publicznej w układzie dynamicznym (kilkuletnim) i porównawczym (benchmarkingowym);
2. Opracowanie wniosków z diagnozy społeczno-gospodarczej powiatu chrzanowskiego, będących materiałem wyjściowym do analizy zasobów i otoczenia;
3. Przeprowadzenie analizy zasobów własnych i otoczenia (analiza SWOT) podczas warsztatów z udziałem Konwentu Strategicznego oraz opracowanie raportu z wynikami analizy SWOT – uwzględniającego rangowanie czynników w ramach analizy;
4. Określenie wizji i misji rozwoju powiatu chrzanowskiego w oparciu o opinie członków Konwentu Strategicznego;
5. Identyfikacja głównych obszarów strategicznego rozwoju, celów strategicznych i celów operacyjnych Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 oraz kierunków interwencji (kluczowych zadań) w ramach poszczególnych celów;
6. Określenie ram logistycznych realizacji kierunków interwencji;
7. Określenie zgodności obszarów rozwoju oraz celów strategicznych z priorytetami dokumentów strategicznych na szczeblu krajowym i regionalnym;
8. Określenie systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii, w tym opracowanie mierników realizacji celów.
9. Konsultacje dokumentu ze środowiskami gospodarczymi, społecznymi i pozarządowymi na terenie powiatu chrzanowskiego;
10. Opracowanie ostatecznej wersji Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023.

Zespół konsultantów FRDL Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji pragnie podziękować wszystkim uczestnikom prac warsztatowych za poświęcony czas, odpowiedzialność w podejściu do spraw publicznych oraz merytoryczne zaangażowanie w procesie budowania Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023.

Diagnoza podstawowych uwarunkowań rozwojowych

Elementem prac nad Strategią Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 było opracowanie diagnozy społeczno-gospodarczej powiatu. W niniejszym dokumencie zamieszczono najważniejsze wnioski z przeprowadzonej analizy, w podziale na kluczowe determinanty rozwoju tego obszaru. Dodatkowo, w każdym z analizowanych aspektów społeczno-gospodarczych, zaprezentowano kluczowe wskaźniki oraz wynikające z nich konsekwencje i wyzwania, którym sprostać musi powiat chrzanowski.

1. Demografia

Wskaźniki:

- ⇒ Zmniejszająca się liczba mieszkańców powiatu chrzanowskiego - liczba ludności powiatu chrzanowskiego na koniec 2014 roku wyniosła 126 845 osób. W porównaniu do roku bazowego (2009) zanotowano spadek o 800 mieszkańców.
- ⇒ Nasilająca się dynamika spadku liczby mieszkańców - ostatnie trzy lata analizy (2012-2014) charakteryzują się rosnącą dynamiką spadku liczby mieszkańców. W 2014 roku była ona najwyższa spośród całego okresu objętego badaniem i wyniosła -0,36%. Ubytek ludności zauważalny jest przede wszystkim na terenach miast powiatu chrzanowskiego.
- ⇒ Ujemny przyrost naturalny - przyrost naturalny w całym okresie analizy odznacza się wartościami ujemnymi, co oznacza, że w każdym roku badania liczba urodzeń na terenie powiatu była niższa od liczby zgonów. Od roku 2010 zaobserwować można narastającą dynamikę spadku przyrostu naturalnego, którego wskaźnik na koniec 2014 roku wynosił -1,4 promila.
- ⇒ Ujemne saldo migracji – odzwierciedlające postępujący w powiecie chrzanowskim proces suburbanizacji, czyli wyludniania się centrów miast powiatowych na rzecz zmiany miejsca zamieszkania na tereny podmiejskie. Obserwowalna jest ponadto rosnąca liczba wymeldowań za granicę. Choć skala migracji zagranicznych na tle wszystkich procesów migracyjnych jest niewielka, pogłębianie się tej tendencji może prowadzić do potęgowania się problemów demograficznych na terenie powiatu.

Konsekwencje:

- Znaczny spadek liczby mieszkańców w wieku szkolnym (dodatkowo odpływ części uczniów do szkół poza powiatem),
- Ograniczenie podaży siły roboczej na terenie powiatu, spadek atrakcyjności inwestycyjnej, obniżenie się wpływów z podatku od osób fizycznych,
- Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.

Wyzwania:

- Zapewnienie efektywności ekonomicznej systemu oświaty na poziomie gminnym oraz powiatowym,
- Wykorzystanie wysokiej dostępności komunikacyjnej dla wspierania procesów osadniczych,
- Dopasowanie oferty usług publicznych do zmieniającej się struktury społeczeństwa,
- Kompleksowa polityka prorodzinna, międzypokoleniowa i senioralna.

2. Sytuacja społeczna

Wskaźniki:

- ⇒ Spadek beneficjentów pomocy społecznej - według danych MPiPS przeciętnie w 2014 roku ze świadczeń pomocy społecznej korzystało 5,9% mieszkańców powiatu chrzanowskiego, w Małopolsce było to 6,8%, a średnia ogólnopolska wyniosła 8,0%. W roku bazowym (2009) z pomocy społecznej korzystało natomiast 7,1% mieszkańców powiatu. Największy odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej występuje w gminie Chrzanów, gdzie do beneficjentów świadczeń zalicza się 7,0% mieszkańców gminy. Pozostałe gminy powiatu chrzanowskiego charakteryzują się wskaźnikami niższymi od średniej dla województwa małopolskiego.
- ⇒ Rosnąca skala udzielanej pomocy społecznej z powodu bezrobocia i ubóstwa – bezrobocie aktualnie jest jednym z dwóch głównych – obok ubóstwa – powodów udzielania pomocy społecznej w powiecie. Wsparcie motywowane tymi dwiema przyczynami otrzymuje w obu przypadkach około 2/3 ogółu beneficjentów. W gminach Chrzanów oraz Trzebinia udział ten jest najwyższy i wynosi odpowiednio 71,7% oraz 71,5% w przypadku ubóstwa oraz 66,0% i 71,3% w przypadku bezrobocia. Udział osób otrzymujących wsparcie z powodu bezrobocia w powiecie chrzanowskim jest jednocześnie o około 10 pkt. proc wyższy od wartości średniej dla województwa małopolskiego.
- ⇒ Najwyższy w latach 2009-2014 poziom bezrobocia długookresowego (powyżej 12 miesięcy) - na koniec 2014 roku osoby długotrwale pozostające bez zatrudnienia stanowiły niespełna 40% ogółu wszystkich poszukujących pracy. Problem ten widoczny jest przede wszystkim w przypadku gmin Babice i Libiąż, gdzie liczba osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do roku bazowego (2009) wzrosła ponad dwukrotnie. Osoby długotrwale bezrobotne, wraz z przedłużającym się czasem pozostawania poza sferą zatrudnienia, mogą mieć coraz większy problem z ponowną adaptacją do zmieniających się wymagań rynku pracy i rosnących oczekiwań pracodawców.
- ⇒ Wysoki odsetek osób bezrobotnych w wieku niemobilnym – wiek niemobilny rozumiany jest jako nieumiejętność zdobycia potrzebnych na rynku pracy kwalifikacji, jak i brak chęci do poszukiwania zatrudnienia na obszarze poza miejscem zamieszkania i jego okolicami. Analiza tej grupy bezrobotnych wskazuje, że największa dynamika wzrostu poziomu bezrobocia wśród osób w wieku 55 i więcej lat występuje w gminach Babice oraz Trzebinia.
- ⇒ Wysoki odsetek osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania, niewielka liczba pracujących na własny rachunek - powiat chrzanowski wyróżnia się na tle grupy porównawczej najwyższym odsetkiem mieszkańców deklarujących, że ich podstawowym źródłem dochodu są emerytura lub renta (źródła niezarobkowe). Udział tej grupy mieszkańców w ogóle ludności wynosił 27,7%, tj. o 5,2 pkt. proc. więcej niż średnia dla województwa małopolskiego. Względnie niski jest z kolei udział osób deklarujących pracę na własny rachunek lub dochody z wynajmu, czyli źródeł uznawanych za najbardziej dochodowe (3,2%, przy średniej dla województwa równej 4,3%).

Konsekwencje:	Wyzwania:
<ul style="list-style-type: none"> • Spadek atrakcyjności osadniczej powiatu, • Rosnąca emigracja osób młodych poszukujących pracy, • Rosnący udział emerytów i rencistów, spadek dochodów rozporządzalnych gospodarstw domowych, • Obciążenie dla budżetów samorządowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie polityki zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości, • Dopasowanie polityki kształcenia do wymagań rynku pracy, • Rewitalizacja obszarów zdegradowanych (służąca poprawie jakości życia mieszkańców).

3. Gospodarka oraz infrastruktura techniczna

Wskaźniki:

- ⇒ Niska dynamika rozwoju przedsiębiorczości - przeciętnie na 10 tys. mieszkańców powiatu chrzanowskiego w 2014 roku zarejestrowanych zostało 76 nowych podmiotów gospodarczych, w Małopolsce było to natomiast 95 podmiotów. Choć sytuacja w powiecie w ciągu ostatnich 3 lat uległa nieznacznej poprawie (w latach 2011-2012 nowo rejestrowanych było zaledwie 71 podmiotów na 10 tys. mieszkańców), to wysoka skala zróżnicowania pomiędzy średnią wojewódzką a powiatową wskazuje na pogłębianie się różnic w rozwoju gospodarczym pomiędzy lepiej a słabiej rozwiniętymi obszarami Małopolski.
- ⇒ Przeciętne wpływy z podatku od osób prawnych – chociaż udziały we wpływach do budżetów gmin powiatu z tytułu podatku CIT są dwukrotnie wyższe od przeciętnej dla Małopolski, to należy mieć na uwadze, że ta część dochodów własnych stanowi zaledwie 1,1% dochodów budżetów gmin ogółem.
- ⇒ Niski odsetek dużych przedsiębiorstw, ale kilku znaczących inwestorów – na terenie powiatu chrzanowskiego większość dużych przedsiębiorstw zlokalizowana jest w gminach Chrzanów oraz Trzebinia. Wśród podmiotów sektora prywatnego do tej grupy zaliczają się m.in. Elektrownia Siersza w Trzebini, Zakłady Mięsne Unimięś, Rafineria Trzebinia oraz Sapa Extrusion Chrzanów.
- ⇒ Dominujące gałęzie wg PKD: Handel, Budownictwo oraz Przetwórstwo przemysłowe - największy udział w lokalnej gospodarce posiadają podmioty zajmujące się handlem oraz naprawami pojazdów (31% podmiotów). W dalszej kolejności znajdują się przedsiębiorstwa z branży budowlanej (13%) oraz zajmujące się przetwórstwem przemysłowym (10%). Co istotne, kolejne miejsca i rosnący udział wykazują przedsiębiorstwa zaklasyfikowane do sekcji M, czyli zajmujące się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, co wskazywać może na innowacyjny potencjał gospodarki lokalnej.
- ⇒ Odsetek podmiotów gospodarczych powyżej średniej wojewódzkiej: odsetek dużych przedsiębiorstw (zatrudniających 250 i więcej osób) zlokalizowanych na terenie powiatu chrzanowskiego jest nieznacznie wyższy od przeciętnej małopolskiej.
- ⇒ Wysoki odsetek ludności korzystających z komunalnej infrastruktury technicznej - prawie wszyscy mieszkańcy powiatu chrzanowskiego nie mają problemu z dostępem do sieci

wodociągowej (96% ogółu ludności) oraz gazowej (72%). Najslabiej rozwinięta pozostaje sieć kanalizacyjna. Z instalacji sieciowej w tym przypadku korzysta 66,3% mieszkańców powiatu chrzanowskiego, co jest jednakże wartością wyższą od przeciętnej dla Małopolski, która wynosi 56,0%.

Konsekwencje:

- Obniżenie konkurencyjności gospodarki,
- Zmniejszenie dochodów budżetów gmin oraz powiatu,
- Spadek siły nabywczej ludności oraz powiązany z nim spadek jakości życia,
- Wzrost emigracji zarobkowej

Wyzwania:

- Reindustrializacja – przechodzenie od gałęzi kapitałochłonnych do intelektualnie intensywnych,
- Tworzenie stref aktywności gospodarczych dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- Przygotowanie systemu zachęt dla potencjalnych inwestorów i doskonalenie obsługi,
- Wsparcie i promocja szkolnictwa zawodowego (dopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy).

4. Kapitał społeczny

Wskaźniki:

- ⇒ Rozwój organizacji pozarządowych na poziomie zdecydowanie niższym od średniej małopolskiej - choć z roku na rok zarejestrowanych jest coraz więcej fundacji i stowarzyszeń oraz organizacji społecznych, dystans pomiędzy powiatem chrzanowskim (w 2013 roku 23 podmioty na 10 tys. mieszkańców) a średnią dla Małopolski (31 podmiotów) utrzymuje się na stałym poziomie.
- ⇒ Uczestnictwo we wszystkich wyborach poniżej przeciętnej dla województwa - porównanie frekwencji na terenie powiatu chrzanowskiego w wyborach parlamentarnych i prezydenckich do średnich wskaźników w województwie małopolskim i średniej ogólnokrajowej wskazuje, że w każdym roku wyborczą frekwencją odnotowywaną lokalnie była nieznacznie niższa od średniej małopolskiej, jednocześnie nie odbiegała istotnie od wartości przeciętnych na obszarze całego kraju.
- ⇒ Zaangażowanie w wybory samorządowe najniższe spośród przedstawionych kategorii - stan ten co do zasady ulega poprawie. We wszystkich powiatach wybranych do grupy porównawczej w każdych kolejnych wyborach odnotowywano frekwencję wyższą niż cztery lata wcześniej. Wyjątek w tej grupie stanowi jedynie powiat chrzanowski, gdzie we wszystkich gminach frekwencja w wyborach w 2014 roku była niższa niż w 2010 roku. Co więcej, w gminach Chrzanów i Libiąż frekwencja była najniższa w całym okresie objętym analizą.
- ⇒ Wysoka dostępność kultury – raport Narodowego Centrum Kultury „Gdzie i jaka kultura jest w Polsce dostępna?” wskazuje, że wśród powiatów niebędących miastami najłatwiejszy

dostęp do kultury mają mieszkańcy powiatów chrzanowskiego (wynika to m.in. ze strategicznego położenia między Krakowem i Śląskiem). Wskaźnik dostępności nie jest jednak tożsamy z uczestnictwem w kulturze, określa natomiast łatwość z jaką ludzie mogą uczestniczyć w życiu kulturalnym.

- ⇒ Obserwowalny spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych oraz gimnazjach - dynamika zmian w powiecie chrzanowskim jest zdecydowanie wyższa niż w pozostałej części województwa. W przypadku szkół podstawowych liczba uczniów w 2013 roku była niższa od liczby obserwowanej w roku 2007 o 10,8% (przeciętna dla Małopolski 9,5%), natomiast w przypadku gimnazjów spadek wyniósł 22%, podczas gdy średnio w województwie liczba gimnazjalistów uległa obniżeniu o 19%.
- ⇒ Jakość kształcenia na poziomie średniej małopolskiej - analiza korelacji wyników egzaminu gimnazjalnego oraz korelacja wyników ze wskaźnikami edukacyjnej wartości dodanej (czyli syntetycznego wskaźnika przyrostu wiedzy, jaki dokonuje się na danym etapie kształcenia) wykazuje, że z roku na rok wzrasta jakość kształcenia w placówkach oświatowych.

Konsekwencje:

- Problemy społeczne,
- Niebezpieczeństwo braku spójności i integracji społecznej,
- Potencjalne rozmiianie się polityk samorządowych z potrzebami i oczekiwaniami społecznymi.

Wyzwania:

- Podniesienie kapitału i zaufania społecznego,
- Edukacja obywatelska i wsparcie sektora pozarządowego,
- Wzrost współpracy terytorialnej, międzyorganizacyjnej, międzysektorowej,
- Wdrożenie partycypacyjnego modelu zarządzania publicznego,
- Doskonalenie jakości kształcenia przy uwzględnieniu zmian demograficznych.

5. Stan finansów samorządowych

Wskaźniki:

- ⇒ Wysoki udział dochodów własnych, zarówno na poziomie budżetów gmin, jak i budżetu powiatu - do tej kategorii dochodów JST zalicza się średnio niespełna dwie trzecie dochodów gmin oraz około 40% dochodów powiatu chrzanowskiego, co stanowi wielkości wyższe od przeciętnej małopolskiej (odpowiednio około 40% i 30%). Analiza w układzie dynamicznym wskazuje, że poziom ten utrzymuje się w dłuższym okresie czasu.
- ⇒ Wysoka skala wydatków majątkowych inwestycyjnych - skala wydatków inwestycyjnych w powiecie chrzanowskim (na poziomie 16%) jest nieznacznie niższa od przeciętnej wojewódzkiej (19%) oraz nie odbiega od poziomu ogólnokrajowego. Analiza trendu wskazuje, że po znacznym obniżeniu poziomu wydatków w latach 2009-2012, w ostatnim okresie obserwuje się rosnącą skalę inwestycji.
- ⇒ Bezpieczne wskaźniki zadłużenia - analiza wskaźników zadłużenia dla 2014 roku wskazuje, że wszystkie gminy znajdują się na bezpiecznych poziomach, zarówno w przypadku udziału zobowiązań w dochodach, jak i obsługi zadłużenia. W powiecie chrzanowskim wskaźnik udziału zobowiązań w dochodach wyniósł na koniec 2014 r. 8,84%, a wskaźnik obsługi zadłużenia 4,49%.
- ⇒ Zdolność do samofinansowania inwestycji - na terenie powiatu chrzanowskiego na koniec 2014 roku odnotowano najwyższą wartość indeksu samofinansowania na tle budżetów gmin wszystkich powiatów grupy porównawczej. Przeciętna wartość wskaźnika (118%) jest wyższa od średniej małopolskiej (95%) oraz średniej ogólnokrajowej (102%).

Konsekwencje:

- Możliwość finansowania inwestycji rozwojowych;
- Stabilizacja polityki rozwoju dzięki wysokiemu udziałowi dochodów własnych;
- Relatywna swoboda prowadzenia samodzielnej polityki społecznej.

Wyzwania:

- Rozwijanie partycypacyjnego modelu współdecydowania mieszkańców o kierunkach inwestycji publicznych i realizacji i polityk publicznych;
- Wykorzystanie mechanizmów i narzędzi w ramach nowej polityki finansowej UE do roku 2020, zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców.

Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa. Służy porządkowaniu i segregacji informacji, stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia danej jednostki samorządu terytorialnego, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwoju.

Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strengths), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGTHS, czyli silne strony

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony

O -> OPPORTUNITIES, czyli okazje, szanse

T -> THREATS, czyli zagrożenia

Zgodnie z powyższym, czynniki rozwoju podzielić można na wewnętrzne, na które społeczność lokalna ma wpływ (silne i słabe strony), oraz na czynniki zewnętrzne – umiejscowione w bliższym i dalszym otoczeniu jednostki (szanse i zagrożenia). Podział ten dokonuje się również według innego kryterium, co pozwala zidentyfikować: czynniki pozytywne, czyli silne strony i szanse, oraz czynniki negatywne, czyli słabe strony i zagrożenia.

Poniżej przedstawiono zrangowane wyniki analizy SWOT dla powiatu chrzanowskiego, przygotowane na podstawie warsztatów z Konwentem Strategicznym.

POŁOŻENIE I DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu, warunkująca potencjał gospodarczy i inwestycyjny: <ul style="list-style-type: none"> ○ sieć dróg krajowych i wojewódzkich, w tym autostrada A4, ○ sieć kolejowa z głównymi magistralami towarowymi i pasażerskimi, ○ dogodny dostęp do dwóch międzynarodowych portów lotniczych – Balice i Pyrzowice, ○ prywatny transport zbiorowy; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Strategiczna lokalizacja względem sąsiednich ośrodków miejskich (metropolia krakowska, konurbacja śląska) – rynek pracy, rynek zbytu, dostępność kadr, dostęp do usług publicznych, dostęp do edukacji, transfer technologii i innowacji; 	-
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
-	<ul style="list-style-type: none"> • Niezadawalający stan techniczny niektórych dróg oraz sieci kolejowej;
-	<ul style="list-style-type: none"> • Niedostateczne skomunikowanie wewnętrzne niektórych obszarów powiatu (np. gminy: Alwernia, Babice – brak komunikacji publicznej, brak planu zrównoważonego transportu publicznego dla powiatu chrzanowskiego);
-	<ul style="list-style-type: none"> • Niezadawalająca jakość działania prywatnego transportu zbiorowego (brak kursów w weekendy i godziny poza szczytem) – ograniczenia mobilnościowe, mające wpływ na zatrudnienie, dostępność do usług publicznych, edukację, itp.;
-	<ul style="list-style-type: none"> • Brak systemu kolei podmiejskiej łączącej powiat chrzanowski z Krakowem i Oświęcimiem;
-	<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedniej liczby połączeń kolejowych województwa małopolskiego ze śląskim;
Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (0,76 – 1,50 pkt.)	
-	-

PROCESY DEMOGRAFICZNE

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
-	<ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystne wskaźniki demograficzne, notowane w ciągu ostatnich kilku lat: <ul style="list-style-type: none"> ○ zmniejszająca się liczba mieszkańców powiatu, ○ ujemny przyrost naturalny, ○ ujemne saldo migracji – szczególnie widoczny odpływ ludności z miast, ○ zmiany w strukturze społecznej - spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i znaczące zwiększenie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym - mające negatywny wpływ m.in. na system świadczenia usług publicznych oraz gospodarkę i rynek pracy (m.in. problem efektywności ekonomicznej systemu oświaty, konieczność zmian w dostępności usług dla osób starszych, ograniczenie podaży siły roboczej, obniżenie wpływów z podatku od osób fizycznych, itp.);
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Dodatnie saldo migracji na obszary wiejskie powiatu (widoczne szczególnie w gminach: Babice i Alwernia) - dobra lokalizacja pomiędzy aglomeracjami krakowską i śląską, walory przyrodnicze i krajobrazowe, atrakcyjność osadnicza; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Duży, łączny potencjał demograficzny ośrodków miejskich powiatu chrzanowskiego (Chrzanów-Libiąż-Trzebinia) – ok. 75 tys. ludności w graniczących ze sobą trzech ośrodkach miejskich; 	-
Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (0,76 – 1,50 pkt.)	
-	-

GOSPODARKA I RYNEK PRACY

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba średnich i dużych przedsiębiorstw na terenie powiatu (odsetek większy niż średnio w Małopolsce) – miejsca pracy, wpływy do budżetu z podatku CIT; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca liczba miejsc pracy, generowana przez przedsiębiorstwa obecnie funkcjonujące na terenie powiatu chrzanowskiego, w stosunku do popytu – emigracja zarobkowa;
<ul style="list-style-type: none"> • Potencjalne obszary do zagospodarowania pod strefy aktywności gospodarczej – obszary po byłych zakładach przemysłowych, obszary „otwierane” przez budowę nowych dróg (np. obwodnic), tereny prywatne, itp.; 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak nowoczesnych, zorganizowanych stref aktywności gospodarczej, przyciągających inwestorów;
<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom nasycenia infrastrukturą techniczną (wodociąg, kanalizacja, gazociąg, sieci energetyczne i teleinformatyczne) na przeważającej części powiatu chrzanowskiego; 	-
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Zasoby naturalne (dostępność kopalin) i tradycje związane z wydobywaniem surowców; 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia, w tym długotrwałego oraz wysoki odsetek osób bezrobotnych w wieku niemobilnym;
<ul style="list-style-type: none"> • Tradycje przemysłowo-gospodarcze na terenie powiatu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Odsetek mikro i małych podmiotów gospodarczych poniżej średniej wojewódzkiej,
<ul style="list-style-type: none"> • Samorząd gospodarczy działający na terenie powiatu – partner w projektach gospodarczych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczający poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców - niska zdolność do samozatrudnienia (niska dynamika przyrostu małych i mikro firm, niewielka liczba pracujących na własny rachunek);
<ul style="list-style-type: none"> • Działające instytucje otoczenia biznesu – agencje; 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie obszarów poprzemysłowych wymagających rewitalizacji – odnowienia funkcji gospodarczych lub zmiany funkcji (np. na turystyczno-rekreacyjne);
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca lokalnych pracodawców z uczelniami krakowskimi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niski tonaż i przepustowość niektórych dróg – negatywny wpływ na rozwój przemysłu;
-	<ul style="list-style-type: none"> • Brak systemu zachęt dla inwestorów w postaci korzystnych warunków, ulg itp.;

-	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczające dopasowanie kierunków kształcenia i kwalifikacji absolwentów do potrzeb rynku pracy – wysokie bezrobocie wśród osób legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym i rosnące bezrobocie wśród osób z wykształceniem wyższym, rosnąca emigracja osób młodych, poszukujących zatrudnienia (w konsekwencji spadek konkurencyjności gospodarczej i inwestycyjnej powiatu);
-	<ul style="list-style-type: none"> Wysoki odsetek osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania (emeryci i renciści), powodujący m.in. spadek dochodów rozporządzalnych gospodarstw domowych i zmniejszenie aktywności rynkowej;
<p>Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (0,76 – 1,50 pkt.)</p>	
-	-

KAPITAŁ SPOŁECZNY I USŁUGI PUBLICZNE

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
-	<ul style="list-style-type: none"> Niska dostępność nowych mieszkań w kontekście możliwości ekonomicznych mieszkańców, w szczególności osób młodych;
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> Dobra baza edukacyjna dla szkolnictwa ponadgimnazjalnego i dla kształcenia osób dorosłych; 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, warunkująca aktywność zawodową mieszkańców;
<ul style="list-style-type: none"> Wysoki poziom dostępności do życia kulturalnego, związany m.in. ze strategicznym położeniem powiatu (geograficzny wskaźnik dostępności kultury w powiecie chrzanowskim, wg badania Narodowego Centrum Kultury w 2014 roku, najwyższy w Polsce wśród powiatów niebędących miastami na prawach powiatu); 	<ul style="list-style-type: none"> Brak wsparcia geriatrycznego i oferty opiekuńczo-lekarskiej dla osób starszych;
<ul style="list-style-type: none"> Grupa aktywnych organizacji pozarządowych z terenu powiatu, korzystających ze wsparcia środków ponadlokalnych; 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystraszający dostęp do usług rehabilitacyjnych;
<ul style="list-style-type: none"> Zlecenie realizacji zadań publicznych w ramach małych grantów na poziomie powiatowym (dobra praktyka); 	<ul style="list-style-type: none"> Niskie poczucie bezpieczeństwa publicznego w miastach, w szczególności na osiedlach;
<ul style="list-style-type: none"> Rozbudowana baza lecznictwa szpitalnego; 	<ul style="list-style-type: none"> Mała liczba aktywnych organizacji pozarządowych, działających na terenie powiatu chrzanowskiego;
-	<ul style="list-style-type: none"> Dominująca liczba organizacji korzystających ze wsparcia finansowego tylko z budżetów gminnych i budżetu powiatu (niskie umiejętności absorpcji zewnętrznych środków finansowych u większości organizacji);
-	<ul style="list-style-type: none"> Niski poziom zaangażowania obywatelskiego – niska frekwencja w wyborach, niezadowolający poziom partycypacji społecznej, itd.;

<p>Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (0,76 – 1,50 pkt.)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Działanie Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego; 	<ul style="list-style-type: none"> • Roszczeniowość beneficjentów pomocy społecznej;
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca Starostwa Powiatowego z Fundacją Biuro Inicjatyw Społecznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające dostosowanie oferty i godzin pracy instytucji publicznych w kontekście aktywności ekonomicznej mieszkańców/rodziców;
-	<ul style="list-style-type: none"> • Mała ilość miejsc „przyjaznych dla seniorów” i miejsc integracji międzypokoleniowej, niewystarczająca ilość świetlic dla seniorów, Klubów Seniora, siłowni napowietrznych;
-	<ul style="list-style-type: none"> • Problemy w zakresie zabezpieczenia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa przeciwpożarowego: <ul style="list-style-type: none"> ○ infrastruktura wykorzystywana na cele przeciwpożarowe lokalnie niewydolna i niewystarczająca, ○ rosnące potrzeby w zakresie rozwoju i wyposażenia jednostek OSP, ○ "białe plamy" w zakresie pokrycia terenu powiatu siecią jednostek KSRG, ○ niezadawalający wskaźnik procentowy dotarcia sił ratowniczych do miejsca zdarzenia w czasie do 15 min. od otrzymania zgłoszenia (obrzeża powiatu ze wskazaniem na południową część powiatu).

ATRAKCYJNOŚĆ REKREACYJNO-TURYSTYCZNA

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Obiekty o wybitnym znaczeniu dla oferty czasu wolnego całego województwa małopolskiego (np. Zamek Lipowiec, krajobraz jurajski, rzeka Wisła, Nadwiślański Park Etnograficzny); 	-
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Walory krajobrazowo-przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe niektórych obszarów powiatu – potencjał dla rozwoju oferty czasu wolnego oraz wzmocnienia atrakcyjności osadniczej; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca i niedostosowana do potrzeb klientów infrastruktura turystyczna, noclegowa i gastronomiczna na terenie powiatu;
<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość dywersyfikowania oferty czasu wolnego dzięki zasobom własnym – np.: modernizacja i rozwój sieci tras rowerowych, szlaki edukacyjne i kulturowe, zagospodarowanie wyrobisk pod akweny turystyczne, itp. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca liczba obiektów, które są atrakcjami turystycznymi, przygotowanymi do ich oglądania lub zwiedzania, które stanowiłyby produkt turystyczny powiatu.
<ul style="list-style-type: none"> • Działalność Lokalnej Grupy Działania Partnerstwo na Jurze – kreowanie i wzmocnianie oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Bliskość innych ośrodków turystycznych (Kraków, Oświęcim, Wadowice); 	-
Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (0,76 – 1,50 pkt.)	
-	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca promocja wizerunkowa powiatu chrzanowskiego (jako miejsca do spędzania czasu wolnego) wśród mieszkańców aglomeracji krakowskiej i śląskiej;

WSPÓŁPRACA I FINANSE SAMORZĄDOWE

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Skuteczność samorządów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na rozwój powiatu; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilne finanse samorządowe w większości jednostek (wysoki udział dochodów własnych, zarówno na poziomie budżetów gmin, jak i powiatu chrzanowskiego, wysoka skala wydatków majątkowych inwestycyjnych, bezpieczne wskaźniki zadłużenia, zdolność do samofinansowania inwestycji): <ul style="list-style-type: none"> ○ możliwość finansowania inwestycji rozwojowych, ○ stabilizacja polityki rozwoju, ○ relatywna swoboda prowadzenia samodzielnej polityki społecznej. 	-
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Dotychczasowa współpraca samorządowa (regularne konweny władz gmin i powiatu, związek komunalny, związek komunikacyjny); 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak lidera samorządowego wśród jednostek subregionu Małopolski Zachodniej (kilka równorzędnych ośrodków miejskich) – przewaga podejścia opartego na konkurowaniu nad projektami współpracy.
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięta współpraca międzynarodowa gmin (miasta partnerskie); 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Spójność terytorialna powiatu, jego jednorodność, wspólne jednolite problemy i atuty do wykorzystania przez władze gminne i powiatowe; 	-
Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (0,76 – 1,50 pkt.)	
-	-

SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki, mające kluczowy wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (2,26 – 3 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Nowy okres programowania funduszy Unii Europejskiej na lata 2014-2020, środki w ramach RPO Województwa Małopolskiego; 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska jakość i niestabilność prawa stanowionego przez ustawodawcę.
<ul style="list-style-type: none"> • Rządowy program aktywizacji ekonomicznej i reindustrializacji dla Małopolski i Śląska; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i przestrzenna - jako szansa na rozwiązanie problemów społecznych, walkę z bezrobociem, itd.; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie i uzbrajanie stref aktywności gospodarczej (w tym dla MŚP) - wspólna, powiatowa SAG (rozcłonkowana lub skumulowana terytorialnie strefa funkcjonalna); 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój i promocja szkolnictwa zawodowego; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Planowane inwestycje zewnętrzne (drogowe, kolejowe, rozwój lotniska Kraków Airport), zwiększające dostępność komunikacyjną powiatu; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca regionalna - Strategia dla rozwoju Polski południowej w obszarze województw małopolskiego i śląskiego do roku 2020; 	-
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca terytorialna, międzysektorowa i międzyorganizacyjna wewnątrz powiatu – wspólne niwelowanie barier i wykorzystywanie szans rozwojowych, w tym przy wykorzystaniu zewnętrznych środków finansowych, integrowanie oferty wewnątrz powiatu – wspólna, kompleksowa oferta poszczególnych gmin, zintegrowane specjalizacje terytorialne (powiat chrzanowski jako obszar funkcjonalny); 	-
Czynniki, mające duży wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego (1,51 – 2,25 pkt.)	
<ul style="list-style-type: none"> • Zmiana struktury gospodarki – zwiększenie udziału MŚP; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmiany w zakładach przemysłowych (restrukturyzacja, likwidacja miejsc pracy), zmiany cywilizacyjne i technologiczne (automatyzacja, dominacja usług);
<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży, promocja samozatrudnienia, przy wykorzystaniu nowych metod i narzędzi 	<ul style="list-style-type: none"> • Złe nawyki niektórych pracowników, niezadowolająca kultura pracy, bazująca na

nauczania przedsiębiorczości (gry symulacyjne, staże, praktyki, programy współpracy z pracodawcami, itd.);	wieloletnich przyzwyczajeniach pracy w dużych zakładach;
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój zrównoważony, w szczególności w wymiarze ekonomicznym i komunikacyjnym; 	<ul style="list-style-type: none"> Słaba jakość i negatywne postrzeganie społeczne szkolnictwa zawodowego w Polsce;
<ul style="list-style-type: none"> Suburbanizacja – jako szansa rozwojowa dla obszarów wiejskich na terenie powiatu; 	<ul style="list-style-type: none"> Spadek jakości, wartości szkolnictwa różnych szczebli w skali całego kraju;
<ul style="list-style-type: none"> Libiąż, Chrzanów, Trzebinia – szansa w postaci rozwoju transportu kolejowego (mobilność zawodowa, edukacyjna, usługowa, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> Braki w wykształceniu i wiedzy praktycznej absolwentów szkół - problem z dostępnością wykwalifikowanej kadry dla przedsiębiorstw z terenu powiatu;
<ul style="list-style-type: none"> Program informatyzacji powiatu, rozwój e-administracji w ramach powiatu; 	<ul style="list-style-type: none"> Odływ absolwentów szkół gimnazjalnych do liceów krakowskich związany ze słabą komunikacją wewnątrz powiatu - przewaga kryterium dostępności komunikacyjnej nad względami merytorycznymi;
<ul style="list-style-type: none"> Wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich na terenie powiatu – poszerzenie katalogu form i narzędzi międzysektorowej współpracy finansowej i pozafinansowej (umowy wieloletnie, dofinansowanie wkładu własnego, małe granty, pożyczki, kredyty, poręczenia, itd.); 	<ul style="list-style-type: none"> Polityka energetyczna kraju, marginalizująca udział węgla jako materiału energetycznego;
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój sektora srebrnej gospodarki (usługi dla seniorów) w Małopolsce; 	<ul style="list-style-type: none"> Postępujący proces starzenia się społeczeństwa;
<ul style="list-style-type: none"> Rozwój turystyki weekendowej i jednodniowej, w oparciu o walory krajobrazowo-przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe niektórych obszarów powiatu; 	<ul style="list-style-type: none"> Niedostosowanie systemu świadczenia usług publicznych, w szczególności ochrony zdrowia i polityki społecznej, do struktury i potrzeb społecznych;
<ul style="list-style-type: none"> Kompleksowa polityka senioralna i międzypokoleniowa (aktywizacja społeczna, zawodowa, obywatelska seniorów, włączenie społeczno-gospodarcze, wykorzystanie doświadczenia i potencjału osób starszych); 	-
<ul style="list-style-type: none"> Polityka prorodzinna – promocja i wsparcie rodziny (jako podstawowej jednostki życia społecznego). 	-
Czynniki, mające bardzo słaby wpływ na rozwój powiatu chrzanowskiego	
(0,76 – 1,50 pkt.)	
-	-

Wyzwania rozwojowe

Wyzwania rozwojowe to globalnie określone zagadnienia, których stopniowa i systematyczna realizacja (przez wielu partnerów publicznych, prywatnych i pozarządowych) doprowadzi do zniwelowania barier rozwojowych. Na ich kanwie zidentyfikowano obszary strategiczne, a w ramach nich cele strategiczne i operacyjne.

W wyniku dyskusji nad zasobami wewnętrznymi oraz otoczeniem powiatu chrzanowskiego, a także w oparciu o wnioski z diagnozy społeczno-gospodarczej, można sformułować kilka wyzwań społeczno-gospodarczych, stojących przed wspólnotą samorządową powiatu chrzanowskiego. Na pierwszy plan wyłaniają się potrzeby w zakresie dynamizowania rozwoju gospodarczego i wykorzystania atutów powiatu (kapitał intelektualny, tereny inwestycyjne, położenie w sąsiedztwie dużych aglomeracji, itp.). Niezwykle ważnym wyzwaniem jest powołanie (usankcjonowanie) obszaru funkcjonalnego w ramach powiatu chrzanowskiego, tworzonego przez wszystkie samorządy w celu wspólnej realizacji projektów infrastrukturalnych, gospodarczych i społecznych. Jednym z istotnych wyzwań dla powiatu chrzanowskiego oraz samorządów gminnych jest kontynuacja działań z zakresu ochrony środowiska oraz kształtowania oferty czasu wolnego dla mieszkańców i gości. Do pozostałych wyzwań o charakterze strategicznym zaliczyć należy aktywizację społeczności lokalnej oraz rozwój usług publicznych, które w dłuższej perspektywie powinny przyczynić się do wyhamowania niekorzystnych zjawisk demograficznych (zmniejszająca się liczba ludności, starzenie się społeczeństwa).

Wyzwania rozwojowe powiatu chrzanowskiego do 2023 roku:

- ⇒ **Institucjonalizacja obszaru funkcjonalnego w ramach powiatu chrzanowskiego** – obszar funkcjonalny wg koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK), najważniejszego krajowego dokumentu planowania przestrzennego to: „zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju”. Nowe regulacje europejskiej polityki spójności i polskiej polityki rozwoju wprowadzają nacisk na terytorialne zarządzanie publiczne. To obszary funkcjonalne mają być punktem odniesienia dla środków europejskich i krajowych. Powiat chrzanowski charakteryzuje się silnym powiązaniem obszarów zurbanizowanych (miejskich) – sąsiadujące ze sobą obszary miejskie gmin Chrzanów, Trzebinia i Libiąż liczą łącznie około 80 tys. mieszkańców (czyli tyle ile trzeci co do wielkości ośrodek miejski w Małopolsce – Nowy Sącz), a uzupełniające je obszary wiejskie (w tym gmin Babice i Alwernia) stanowią atrakcyjne miejsca rozwoju dla nowego osadnictwa. Obszar ten od dawna już posiada cechy obszaru funkcjonalnego w rozumieniu KPZK – podobny profil gospodarczy i uwarunkowania społeczne, jednolite zasoby i bariery rozwojowe, funkcjonalnie powiązane tereny, na których wspólnie wdrażane są mechanizmy świadczenia pewnych usług – m.in. związki komunalne: komunikacyjny, gospodarki komunalnej. Wyzwaniem dla powiatu chrzanowskiego (wszystkich samorządów wchodzących w jego skład) jest instytucjonalizacja obszaru funkcjonalnego – nadanie mu ram organizacyjnych i zarządczych w celu wspólnego podejmowania decyzji, wspólnej realizacji dużych projektów ze środków zewnętrznych, globalnego rozwiązywania problemów i wykorzystywania szans. Być może pierwsze kroki w tym zakresie powinny być podejmowane w ramach Konwentu Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta – porozumienie o utworzeniu obszaru funkcjonalnego, powołanie jego rady programowej (np. Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta), określenie najważniejszych projektów

i programów realizowanych wspólnie przy wsparciu ze środków zewnętrznych na terenie całego obszaru funkcjonalnego, itp.

- ⇒ **Wykorzystanie dogodnego położenia do aktywizacji gospodarczej na obszarze powiatu** – wzmacnianie pozycji gospodarczej powiatu chrzanowskiego jest uwarunkowane pokonaniem kilku istotnych barier rozwojowych. Na pierwszy plan wysuwają się problemy z brakiem przygotowanych terenów inwestycyjnych, a także niewielkim arealem terenów publicznych, które w przyszłości można przekształcić w strefy aktywności gospodarczej. W związku z tym, mimo dogodnego położenia na trasach przepływu towarów, usług, innowacji, kapitału ludzkiego i finansów pomiędzy aglomeracjami krakowską i śląską oraz pomimo dobrego skomunikowania z nimi (autostrada A4, drogi krajowe, dwa lotniska międzynarodowe w pobliżu, magistrale kolejowe), na dzień dzisiejszy powiat chrzanowski nie może pochwalić się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną. Dotychczasowa, trwała orientacja gospodarki powiatu chrzanowskiego opierała się na kilku dużych przedsiębiorstwach, które w wyniku transformacji zostały przekształcone w mniejsze podmioty lub uległy likwidacji. W ich miejsce powstało wiele nowych przedsiębiorstw, prezentujących różnorodne branże. Szansę można upatrywać w zagospodarowywaniu terenów publicznych i prywatnych pod wspólną, funkcjonalną strefę aktywności gospodarczej (składającą się z kilku podstref w ramach całego obszaru funkcjonalnego). Wykorzystując bliskie położenie konurbacji śląskiej oraz Krakowa, ich potencjał intelektualny i naukowy (wysokospecjalizowana kadra pracownicza), niewielką odległość oraz relatywnie tańsze ceny nieruchomości i gruntów, można budować atrakcyjną ofertę inwestycyjną. Problemem będzie z pewnością zgromadzenie odpowiedniego arealu gruntów, które można przeznaczyć na poszczególne podstrefy, jednak działania te (w postaci m.in. zmian w planach zagospodarowania przestrzennego, wymiany gruntów, skupowania gruntów, scalania, włączania partnerów prywatnych, itp.) będą konieczne. Znaczącym aspektem w ramach niniejszego wyzwania jest również rewitalizacja obszarów przemysłowych, których na terenie powiatu chrzanowskiego jest wiele. Przekształcanie tych przestrzeni, ich odnowa techniczna oraz nadawanie nowych funkcji (gospodarczych, społecznych) będzie tworzeniem nowych „ognisk” wzrostu, miejsc atrakcyjnych dla zamieszkania lub podjęcia działalności gospodarczej. Uzupełnieniem dla tak rozumianej aktywizacji gospodarczej muszą być działania z zakresu współpracy różnych sektorów w kreowaniu skutecznego systemu edukacji ogólnej i zawodowej – z zaangażowaniem sektora gospodarczego.
- ⇒ **Ważne centrum usług publicznych w województwie małopolskim** – które powiat chrzanowski (a przede wszystkim jego ośrodki miejskie) powinien stanowić w najbliższych latach, aby zahamować niekorzystne procesy gospodarcze i demograficzne. Rozproszone funkcje subregionalne ośrodków miejskich w subregionie Małopolski Zachodniej (brak miasta - wyraźnego lidera subregionu) powoduje iż Chrzanów, jako największy ośrodek miejski powiatu (ale inne ośrodki również) musi rozwijać funkcje edukacyjno-kulturalne, naukowe, społeczne i inne, stanowiące o atrakcyjności gospodarczej i osadniczej. Realizacja tego aspektu przyszłości powiatu chrzanowskiego wymagać będzie jednak wykazania się przynajmniej regionalną konkurencyjnością, w znaczeniu budowy oferty usług publicznych, kierowanych do mieszkańców (w tym potencjalnych – nowych), o wysokiej jakości. Mowa głównie o usługach edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych, rekreacyjno-sportowych, administracyjnych, które jako kompleksowa oferta społeczna nierzadko decyduje o jakości kapitału społecznego i atrakcyjności dla nowego osadnictwa. Wobec ogólnokrajowych, niekorzystnych tendencji demograficznych, rozwój funkcji rezydencjonalnych i osadniczych powiatu chrzanowskiego

należy postrzegać jako poważną szansę rozwojową, a każdego nowego mieszkańca jako swego inwestora (klienta wszystkich usług świadczonych na obszarze powiatu). Stąd też istotnym aspektem dla powiatu i jego demografii jest konieczność budowania mieszkań socjalnych i komunalnych (które również są jednym z rodzajów usług publicznych) celem zwiększenia mobilności mieszkańców i podniesienia atrakcyjności tego terenu dla ludzi młodych. Rozwój tak rozumianego, silnego centrum usług publicznych jest warunkiem koniecznym, aby tę szansę wykorzystać. Ważnym aspektem jest również współpraca międzysektorowa (z organizacjami pozarządowymi) na rzecz rozwoju i poprawy efektywności niektórych usług publicznych oraz ciągłe doskonalenie systemów zarządczych, które bezpośrednio wpływają na jakość usług administracyjnych.

- ⇒ **Dbłość o środowisko naturalne** – wysoki stopień uprzemysłowienia powiatu (w tym przemysł ciężki i chemiczny), położenie na styku aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej oraz pozostałości po działalności przemysłowej minionej epoki (m.in. przemysł wydobywczy) wymusza działania z zakresu stałego podwyższania poziomu ochrony środowiska. Działania te leżą w gestii różnych sektorów – w tym prywatnego. W zakresie zadań samorządowych z pewnością leżą kwestie rozszerzania sieci kanalizacyjnych, tworzenia warunków (np. poprzez projekty w ramach środków zewnętrznych) do zmniejszania poziomu niskiej emisji i wymiany źródeł ciepła na bardziej ekologiczne, rozwoju komunalnej sieci ciepłowniczej, stosowaniu odnawialnych źródeł energii, itp. – wiele z tych zadań przynależy do kompetencji gminnych, jednak powinna być realizowana w sposób globalny – w ramach opisywanego wyżej obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska przyczyni się nie tylko do poprawy jego parametrów, ale również do zwiększenia jakości życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu. Równolegle muszą być prowadzone działania z zakresu edukacji ekologicznej mieszkańców, w tym rozumianej jako gotowość do ponoszenia wyższych kosztów bytowych na rzecz życia w czystszej i zdrowszym środowisku. Potrzebny jest również nowy wizerunek splatający zasoby przyrodnicze z walorami kulturowymi i rekreacyjnymi powiatu. Oryginalność niektórych produktów terytorialnych, jakie mogą być przedmiotem konsumpcji dla mieszkańców, turystów, inwestorów, czy codziennie przybywających na obszar powiatu, powinna być traktowana jako ważny argument w działaniach promocyjnych. Wiele jest do zaoferowania, a wśród zalet niektóre aspekty przestrzeni wydają się być wyjątkowo niedoceniane.
- ⇒ **Inicjowanie aktywności mieszkańców** – angażowanie się w miejscowe inicjatywy, poszukiwanie miejsca realizacji własnych aspiracji i działalności na terenie powiatu chrzanowskiego. Problem bierności niektórych środowisk lokalnych jest konsekwencją zaistnienia wielu różnych czynników, z których warunki ekonomiczne są może najłatwiej dostrzegalne wśród negatywnie oddziałujących, ale niekoniecznie najtrudniejsze do pokonania. Problemy występowania patologii społecznych, dziedziczenia ubóstwa czy wykluczenia obserwowane są w wielu miejscach całego województwa i nie są cechą charakterystyczną wyłącznie dla powiatu chrzanowskiego. Jednak stanowią duże zagrożenie dla realizacji wyzwań gospodarczych i wizerunkowych, w związku z czym powinny stanowić istotną część strategii postępowania w najbliższych latach. Przeciwdziałanie tym niekorzystnym tendencjom społecznym powinno być realizowane m.in. poprzez rozwój kapitału społecznego i integrującą politykę społeczną, utrzymywanie wysokiej jakości kształcenia od pierwszych jego etapów, angażowanie mieszkańców do świadomego udziału w kulturze oraz inicjatywach lokalnych, kreowanie wartości przedsiębiorczych i estetycznych. Przyczyni się to w przyszłości do zapewnienia odpowiedniej zaradności i operatywności

mieszkańców (np. aktywne poszukiwanie pracy na terenie powiatu), odpowiedzialności za dobro wspólne oraz przedsiębiorczości.

Wizja i misja rozwoju powiatu chrzanowskiego

Wizja rozwoju powiatu chrzanowskiego stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości lokalnej w perspektywie 2023 roku. Określa stan docelowy, do którego dążyć będzie cała wspólnota powiatu, tj. władze samorządowe powiatu i gmin oraz ich partnerzy społeczni i gospodarczy (lokalni oraz ponadlokalni), wykorzystując przy tym możliwości płynące z własnych atutów i szans pojawiających się w otoczeniu. Wizja ukierunkowana jest prognostycznie, określa cel, do jakiego zmierza powiat. Wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań.

WIZJA „POWIAT CHRZANOWSKI 2023”

W 2023 roku powiat chrzanowski tworzy spójny społecznie i gospodarczo obszar funkcjonalny, w ramach którego skutecznie wykorzystywane są przewagi konkurencyjne oraz rozwiązywane główne problemy rozwojowe – w porozumieniu wszystkich partnerów samorządowych i z zaangażowaniem partnerów gospodarczych oraz społecznych. Korzystne położenie względem aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej wpływa na rozwój innowacyjnych sektorów gospodarki w nowoczesnych strefach aktywności inwestycyjnej, generując nowe miejsca pracy. Zrozumienie idei innowacyjności wśród społeczności lokalnej przynosi korzyści w postaci polepszenia jakości usług komercyjnych i publicznych oraz standardów życia, przyczyniając się do zahamowania niekorzystnych tendencji demograficznych.

Misja jest nadrzędnym celem rozwoju powiatu chrzanowskiego. Określa ona również rolę władz samorządowych w procesie rozwoju wspólnoty lokalnej. Zgodnie z misją, władze samorządowe pełnią rolę inicjatora dla realizacji przedsięwzięć zgodnych ze Strategią Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023, a podejmowanych przez różnych aktorów życia społecznego i gospodarczego – liderów lokalnych, organizacje pozarządowe, instytucje publiczne, przedsiębiorców, grupy nieformalne mieszkańców. Ponadto władze samorządowe są także realizatorem własnych projektów (leżących w zadaniach własnych oraz we współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego), zmierzających do rozwoju powiatu chrzanowskiego, upowszechniania jego walorów, ułatwiania współpracy partnerów lokalnych i wdrażania innowacyjnych rozwiązań.

MISJA ROZWOJU POWIATU CHRZANOWSKIEGO

Naszą misją jest kreowanie rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzennego powiatu chrzanowskiego jako spójnego obszaru funkcjonalnego, posiadającego jednolite cele rozwojowe, realizowane przez partnerów samorządowych, gospodarczych i społecznych.

Plan operacyjny Strategii

Obszary strategiczne wyszczególnione w Strategii wynikają z przyjętej wizji rozwoju powiatu chrzanowskiego do 2023 roku i zdefiniowanych wyzwań rozwojowych. Ze względu na stwarzanie w perspektywie długookresowej największych możliwości wzrostu, uznane one zostały za najważniejsze. Wyodrębniono zatem cztery priorytety, które są względem siebie równoważne i uzupełniające się:

OBSZAR STRATEGICZNY I.	GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY
OBSZAR STRATEGICZNY II.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, SPOŁECZNE I ZDROWOTNE MIESZKAŃCÓW
OBSZAR STRATEGICZNY III.	OCHRONA ŚRODOWISKA I OFERTA CZASU WOLNEGO
OBSZAR STRATEGICZNY IV.	NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE

Dla każdego z obszarów strategicznych sformułowany został cel strategiczny (w perspektywie 2023 roku), z którego wynikają cele operacyjne. Dla ich urzeczywistnienia wyodrębniono natomiast kierunki interwencji – kluczowe zadania i projekty do realizacji. Należy je traktować jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, określającą ogólne ramy koncentracji aktywności programowej, finansowej i organizacyjnej całej wspólnoty powiatu chrzanowskiego w perspektywie długofalowej.

Ponadto, dla zapewnienia kontroli nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii stworzono listę rekomendowanych mierników. Mierniki te są użyteczne przede wszystkim w czasie dokonywania monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu. Lista mierników stanowi bazową propozycję, która podczas prowadzenia procesów monitorowania i przeglądu strategicznego może być modyfikowana i uzupełniana – zgodnie z potrzebami jednostek wdrażających.

Poniższy schemat prezentuje strukturę celów Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023.

Schemat 1 Struktura celów Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023.

<p>Obszar strategiczny: GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY</p>	<p>Obszar strategiczny: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, SPOŁECZNE I ZDROWOTNE MIESZKAŃCÓW</p>	<p>Obszar strategiczny: OCHRONA ŚRODOWISKA I OFERTA CZASU WOLNEGO</p>	<p>Obszar strategiczny: NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE</p>
<p>Cel strategiczny I: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO I WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU</p>	<p>Cel strategiczny II: WYSOKI POZIOM BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW POWIATU CHRZANOWSKIEGO W WYMIARZE SPOŁECZNYM, ZDROWOTNYM I PUBLICZNYM</p>	<p>Cel strategiczny III: SKUTECZNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO ORAZ ROZWÓJ ATRAKCYJNEJ I RÓŻNORODNEJ OFERTY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO DLA WZROSTU JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I PODNOSZENIA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ POWIATU CHRZANOWSKIEGO</p>	<p>Cel strategiczny IV: WYSOKI POZIOM USŁUG PUBLICZNYCH I WSPÓŁPRACY SEKTOROWEJ</p>
<p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój potencjału inwestycyjnego; 2. Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców; 3. Aktywna polityka subregionalnego rynku pracy; 4. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej powiatu. 	<p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i zwiększenie efektywności leczenia; 2. Integrująca polityka społeczna, uwzględniająca potrzeby i zmiany struktury społecznej; 3. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym na terenie powiatu. 	<p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Racjonalne użytkowanie zasobów i ochrona środowiska; 2. Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego; 3. Rozwój infrastruktury przemysłu czasu wolnego. 	<p>Cele operacyjne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa; 2. Sprawność administracyjna.

OBSZAR STRATEGICZNY: **GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY**

cel strategiczny:

Intensyfikacja rozwoju gospodarczego i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu

I.1. Rozwój potencjału inwestycyjnego

I.2. Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców

I.3. Aktywna polityka subregionalnego rynku pracy

I.4. Doskonalenie dostępności komunikacyjnej powiatu

Cel operacyjny I.1:

Rozwój potencjału inwestycyjnego

Strategia postępowania:

Powiat chrzanowski jest postrzegany jako jeden z najatrakcyjniejszych obszarów inwestycyjnych w przestrzeni województwa małopolskiego. Decydują o tym takie czynniki jak:

- położenie pomiędzy Miejskimi Obszarami Funkcjonalnymi (nomenklatura zgodna z Krajową Koncepcją Zagospodarowania Przestrzennego 2030) aglomeracji krakowskiej i konurbacji śląskiej, gdzie spodziewany jest w najbliższych latach największy przepływ kapitału, inwestycji, towarów i usług, zasobów ludzkich;
- dobre skomunikowanie z aglomeracją krakowską i konurbacją śląską – autostrada A4 i gęsta sieć dróg innych kategorii, magistrale kolejowe, dostęp do dwóch międzynarodowych portów lotniczych;
- tradycje przemysłowe i istniejące zakłady na terenie powiatu;
- funkcjonujące na terenie powiatu instytucje otoczenia biznesu;
- stosunkowo wysoki poziom nasycenia infrastrukturą techniczną.

Jednak powyższe czynniki nie powodowały w poprzednich latach samoistnego napływu inwestorów na zadowalającym poziomie. Sytuacja ta powodowana jest istotnymi barierami rozwojowymi, a do najważniejszych zaliczyć należy:

- brak przygotowanych stref aktywności gospodarczej, będących atrakcyjnym miejscem do inwestowania;
- mała ilość publicznych terenów o uregulowanej własności, które w perspektywie można przekształcać na strefy aktywności gospodarczej (przy wykorzystaniu dostępnych środków zewnętrznych);
- duże rozdrobnienie gruntów znajdujących się w rękach prywatnych – trudności w procesach scaleniowych, wykupu gruntów pod inwestycje, zamiany, itp.;
- niewystarczająca ranga organizowania terenów inwestycyjnych w dotychczasowych politykach rozwojowych samorządów powiatu chrzanowskiego – brak przygotowanych koncepcji wspólnych stref aktywności gospodarczej.

Mimo powyższych barier rozwojowych, strategia postępowania musi być ukierunkowana na dążenie do tworzenia nowych terenów inwestycyjnych w przestrzeni powiatu, ich profesjonalnej promocji i obsługi inwestycyjnej oraz kreowania marki gospodarczej powiatu (m.in. wykorzystanie wyżej wymienianych przewag konkurencyjnych powiatu). Rozwiązaniem, które na dzień dzisiejszy wydaje się być optymalne, jest powołanie funkcjonalnej strefy gospodarczej, składającej się z wielu podstref zlokalizowanych w różnych częściach powiatu chrzanowskiego. Dla tak zorganizowanego projektu można będzie pozyskać środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020. Obecnie można rozpatrywać wiele jednostkowych lokalizacji podstref inwestycyjnych w przestrzeni powiatu, m.in.: obszary w sąsiedztwie autostrady A4, obszar w sąsiedztwie zakładu Fablok S.A., teren Ruch II ZG Janina, obszary poprzemysłowe w Trzebini, obszar przy obwodnicy Babic, tereny przy węzłach komunikacyjnych i inne. Wszystkie potencjalne obszary inwestycyjne obciążone są różnymi barierami (nieuregulowana własność, rozdrobnienie, brak skomunikowania, itp.), ale to właśnie one powinny być przedmiotem bieżącej realizacji przez wszystkich partnerów samorządowych. Do wykorzystania są tutaj takie narzędzia jak włączanie

partnerów prywatnych (właściciele gruntów) do projektów tworzenia poszczególnych podstref, procesy scalania, regulacje w planach zagospodarowania przestrzennego, zamiany gruntów, zachęty dla inwestorów do wykupu gruntów z rąk prywatnych, itp. Mimo iż narzędzia w tym zakresie są dla samorządów ograniczone, to właśnie za pomocą podobnych działań na terenie województwa małopolskiego powstało w ostatnich latach wiele stref aktywności gospodarczej, również w sąsiedztwie powiatu chrzanowskiego. Dla realizacji koncepcji funkcjonalnej strefy gospodarczej na terenie powiatu, składającej się z podstref, niezbędne będzie zupełnie nowe podejście do zagadnienia z punktu widzenia współpracy samorządowej. Powiat chrzanowski z pewnością mógłby tworzyć płaszczyznę porozumienia i współpracy wszystkich samorządów gminnych (mających w kompetencjach narzędzia do tworzenia stref gospodarczych) oraz koordynować proces. Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta może pełnić rolę takiej płaszczyzny, a w przyszłości przekształcić się w porozumienie samorządowe powołujące obszar funkcjonalny na terenie powiatu (opisany w obszarze strategicznym „Nowoczesne zarządzanie publiczne”). Rolą Konwentu (czy też ciała zarządzającego wspólnymi projektami w obszarze funkcjonalnym) jest uzgodnienie lokalizacji podstref gospodarczych, zbadanie możliwości współpracy z partnerami prywatnymi w tym zakresie, utrzymywanie współpracy z przedsiębiorstwami dostarczającymi infrastrukturę techniczną (uzbrajanie), decydowanie o branżowości i innowacyjności podstref, kreowanie zachęt inwestycyjnych i marki inwestycyjnej powiatu.

Pokrewnymi tematami w ramach niniejszego celu operacyjnego jest dążenie do rewitalizacji przestrzeni gospodarczych (i innych) na terenie powiatu – z wykorzystaniem dostępnych środków zewnętrznych. Chodzi przede wszystkim o obszary zdegradowane, w tym przemysłowe – m.in. Siersza – kopalnia Matylda, Trzebionka, obszary powyrobiskowe, itp. Rewitalizacja w ich przypadku ma na celu bądź przywrócenie funkcji gospodarczych, bądź nadanie im nowych funkcji, np. społecznych.

Cel operacyjny I.2:

Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców

Strategia postępowania:

Powiat chrzanowski posiada przeciętne wskaźniki przedsiębiorczości, dokumentowane liczbą zarejestrowanych w systemie REGON działalności gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Udział firm dużych w gospodarce lokalnej (dokumentowany np. większymi niż średnio wpływami z podatku CIT do budżetów samorządowych) jest zjawiskiem bardzo pozytywnym, jednak nie równoważy on potrzeb w zakresie generowania nowych miejsc pracy przez te firmy, skutkiem czego obserwowane jest wyraźne zjawisko emigracji ekonomicznej (do pobliskich aglomeracji oraz zagranicę). Niezbędne wydają się działania z zakresu wspierania aktywności ekonomicznej mieszkańców – podejmowania własnych mikro i małych działalności gospodarczych, czyli zapewniania sobie miejsc pracy. Z pewnością są to również działania z zakresu zmiany mentalności części społeczności lokalnej, którą najłatwiej kształtować wśród młodych pokoleń.

Dla podniesienia wskaźników przedsiębiorczych wśród społeczności lokalnej należy wdrażać działania ułatwiające powstanie i prowadzenie małych firm. Ze strony samorządów powinny być to działania dwójakiego rodzaju – stymulujące zakładanie nowych podmiotów gospodarczych oraz wspierające działalność istniejących małych i średnich firm.

Do działań z zakresu aktywizowania osób dorosłych do zakładania własnych działalności gospodarczych oraz wspierania istniejących małych i średnich firm należy przede wszystkim efektywny system doradztwa, szkoleń i informacji. System ten powinien być kształtowany i realizowany przez lokalne instytucje otoczenia biznesu, które na terenie powiatu chrzanowskiego są liczne i działają aktywnie. Ważnymi kierunkami interwencji w tej materii uznano nawiązywanie współpracy samorządu z różnymi instytucjami otoczenia biznesu (lokalnymi i regionalnymi), które oferują osobom chcącym założyć własną działalność gospodarczą oraz MŚP szeroki wachlarz usług, często współfinansowanych w ramach projektów UE – m.in. doradztwo biznesowe, zwrotne formy finansowe, szkolenia, informacje biznesowe i na temat możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych na rozwój, pomoc w aplikowaniu o środki, itp.

Stymulowanie zakładania nowych podmiotów gospodarczych, poza wymienionymi już wyżej narzędziami, powinno również przewidywać organizację ponadprogramowych elementów edukacji przedsiębiorczej dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach edukacyjnych. Kompetencje przedsiębiorcze zostały uznane w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020 za jedno z kompetencji kluczowych, a w związku z tym będą dostępne środki zewnętrzne na realizację projektów i programów z tego zakresu. Należy szczególną uwagę zwrócić na wzbogacanie programów szkolnych o autorskie, praktyczne programy kształcenia przedsiębiorczości – predyspozycje do bycia przedsiębiorcą, pomysły biznesowe, organizacja firmy, konkursy, firmy symulacyjne, spotkania z przedsiębiorcami, szkolne kluby przedsiębiorczości, sklepiki szkolne prowadzone przez uczniów, itp. Zapewni to w przyszłości lepszą orientację młodych ludzi na rynku pracy oraz skłonność do podejmowania działalności gospodarczej.

Inicjatywami sprawdzonymi w innych miejscach są również inkubatory przedsiębiorczości, chociaż w przypadku powiatu chrzanowskiego należy zbadać potrzeby w tym zakresie. Projekty tego typu będą dostępne w nowej perspektywie finansowej UE, co zapewni podaż wielu interesujących działań projektowych realizowanych przez regionalne i subregionalne instytucje biznesu.

Cel operacyjny I.3:

Aktywna polityka subregionalnego rynku pracy

Strategia postępowania:

Jednym z najważniejszych celów rozwojowych powiatu chrzanowskiego jest budowanie pozycji obszaru atrakcyjnego dla inwestycji oraz korzystającego z wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców. Jakość i konkurencyjność gospodarki (w tym lokalnej) jest dziś uzależniona nie tylko od warunków ekonomicznych i prawnych, ale nade wszystko od jakości kapitału ludzkiego. Kapitał intelektualny jest sumą kapitału, jaki tworzą ludzie i instytucje, zewnętrznego wizerunku oraz wewnętrznych relacji społecznych. Umiejętne i pełne wykorzystanie tych atutów powinno prowadzić do nowego – strategicznego spojrzenia na obszary przewagi konkurencyjnej. Rozwój zależy od otwartości i gotowości do współpracy, jakości kadr gospodarki, poziomu przedsiębiorczości mieszkańców, uniwersalnych kwalifikacji pracowników, zdolności do tworzenia i absorpcji innowacji oraz zdolności do elastycznego reagowania na zachodzące na rynku pracy zmiany. Tym samym, edukacja w powiecie chrzanowskim nie może rozwijać się bez uwzględnienia jej wpływu na lokalną gospodarkę, tworzące ją podmioty i ich kadry. Podobnie gospodarka nie może się rozwijać bez wzajemnych relacji w zakresie kierunków i jakości sfery edukacji oraz jakości lokalnego rynku pracy. Potrzebne jest zatem nowe podejście do wsparcia przedsiębiorczości i kształcenia umiejętności zawodowych, intensyfikacja współpracy i jej koordynacja w zakresie lepszego dopasowania systemu kształcenia do zmieniających się warunków społecznych oraz gospodarczych, a także uspołnianie współpracy pomiędzy sektorem gospodarczym, szkołami i placówkami oświatowymi i instytucjami rynku pracy.

W związku z powyższym, bardzo ważną kwestią wydaje się „wychodzenie” instytucji odpowiedzialnych za kształtowanie rynku pracy naprzeciw oczekiwaniom pracodawców. Chodzi o bardziej aktywne działania w stosunku do przedsiębiorców – poznawanie ich problemów z zakresu zatrudniania, potrzeb nie tylko bieżących, ale również prognozowanych. Wszystko ma służyć przekładaniu uzyskanych informacji na trafniejsze dostosowywanie systemu edukacji zawodowej i systemu przekwalifikowań do spodziewanych potrzeb rynku pracy w dłuższym okresie czasu. Bardzo ważna w tym zakresie wydaje się również stała współpraca trzech środowisk, bez której monitorowanie i prognozowanie potrzeb pracodawców nie przyniesie spodziewanych efektów. Chodzi przede wszystkim o wypracowanie stałej praktyki okresowych spotkań samorządu powiatowego i podległych mu służb odpowiedzialnych za rynek pracy z sektorem gospodarczym (istotni pracodawcy) oraz szkołami i placówkami oświatowymi. Płaszczyzna ta miałaby na celu wymianę poglądów i ustalanie konkretnych działań dla szkół i placówek oświatowych z zakresu kształtowania systemu edukacji zawodowej i przekwalifikowań.

Zadaniem na skalę całego obszaru funkcjonalnego (powiatu chrzanowskiego) jest organizacja powiatowego systemu indywidualnego doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (połączonego z systemem praktyk i staży zawodowych). Doradztwo zawodowe prowadzone obecnie w szkołach gimnazjalnych jest wysoce niewystarczające i nie ma znamion indywidualnego podejścia do predyspozycji i możliwości konkretnego ucznia. Jest to niedomaganie systemu oświaty w Polsce, jednak należy dołożyć wszelkich starań, aby w tej sytuacji organizować systemy doradztwa indywidualnego w skali lokalnej i subregionalnej. Systemy takie mogą być finansowane ze środków zewnętrznych, m.in. Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 i powinny być wyzwaniem wspólnym – gminy, powiat, szkoły

i placówki gimnazjalne oraz ponadgimnazjalne, Powiatowy Urząd Pracy, przedsiębiorcy (staże i praktyki). Systemy zawodowego doradztwa indywidualnego są niezwykle ważne dla młodych pokoleń pomagając dokonać własnego i świadomego wyboru dalszej ścieżki edukacji lub ścieżki zawodowej. Pomagają unikać błędów, które później bardzo trudno naprawić – np. wybór kształcenia ogólnego przez osoby z ewidentnymi predyspozycjami zawodowymi, wybór bezproduktywnych studiów wyższych, itp.

Wyzwaniem do pokonania jest również zwiększenie zainteresowania młodych osób i rodziców kształceniem zawodowym. Niezbędne są tu różne działania promujące i edukacyjne dla młodzieży i osób dorosłych z zakresu korzyści związanych z posiadaniem odpowiedniej profesji, kwalifikacji i umiejętności zawodowych, poszukiwanych na rynku pracy. Indywidualny system doradztwa zawodowego w powiecie z pewnością częściowo spełniałby również taką funkcję.

Ponadto cel operacyjny przewiduje kontynuację działań związanych z kształceniem ustawicznym (long-life learning) dla osób dorosłych – przekwalifikowania, nabywanie nowych umiejętności i kwalifikacji, zwiększanie szans na rynku pracy.

Cel operacyjny I.4:

Doskonalenie dostępności komunikacyjnej powiatu

Strategia postępowania:

Przez teren powiatu chrzanowskiego przebiega kilka istotnych szlaków komunikacyjnych łączących duże ośrodki gospodarcze i skupiska ludności. Szlaki te powszechnie wykorzystywane są również jako międzynarodowe trasy tranzytowe. Główną osią komunikacyjną powiatu jest autostrada A4. Podstawowym problemem obszarów, przez które przebiegają autostrady i inne drogi szybkiego ruchu jest połączenie ich z lokalnym układem komunikacyjnym. Kwestie te mają niebagatelne znaczenie zarówno dla rozwoju lokalnej gospodarki (np.: dostępność komunikacyjna terenów inwestycyjnych), jak i standardów zamieszkiwania społeczności lokalnej (np.: lokalne połączenia komunikacyjne terenów po obu stronach drogi szybkiego ruchu). Na terenie powiatu chrzanowskiego funkcjonują trzy węzły łączące autostradę A4 z lokalnym układem komunikacyjnym. Obecnie potrzeby w tym zakresie obejmują m.in. budowę północnej obwodnicy Chrzanowa, szczególnie na wypadek ograniczenia ruchu na węźle balińskim, a także od lat oczekiwaną rozbudowę węzła tenczyńskiego, łączącego wschodnią część powiatu chrzanowskiego i zachodnią część powiatu krakowskiego z autostradą.

W zakresie nowych inwestycji drogowych na terenie powiatu do najważniejszych należą drogi obwodnicowe, rozbudowa sieci drogowej na pograniczu powiatu chrzanowskiego i olkuskiego, czym zainteresowane są władze samorządowe obu powiatów (udostępnienie nowych terenów pod budownictwo i działalności gospodarcze) oraz budowa dróg dojazdowych do potencjalnych terenów inwestycyjnych.

Niniejszy cel operacyjny zawiera zadania dla dróg powiatowych, które tytuły projektów, które powiat chrzanowski zgłosił (zostały one wpisane) do Banku Projektów Regionalnych i zamierza aplikować do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w ramach Osi 7. Infrastruktura Transportowa, Działanie 7.1. Infrastruktura Drogowa, Poddziałanie 7.1.3. Drogi Subregionalne – SPR. Dodatkowo w Banku Projektów Regionalnych (do Programu Strategicznego – Transport i Komunikacja) został zapisany projekt którego wnioskodawcą jest Województwo Małopolskie przy współudziale partnerów: powiat chrzanowski, powiat olkuski, gmina Bolesław, miasto Bukowno, gmina Trzebinia, gmina Chrzanów, dotyczący budowy połączenia DK 94 (Bolesław/Olkusz) przez węzeł autostradowy Byczyna z Beskidzką Drogą Integracyjną.

Stałym problemem niektórych odcinków sieci dróg na terenie powiatu, zarządzanych przez różne organy, jest niedoinwestowanie w zakresie modernizacji nawierzchni. Dotyczy to w dużej mierze także dróg powiatowych. Niezbędne wydaje się opracowanie operacyjnego programu budowy, bieżącego utrzymania i modernizacji dróg powiatowych, sprzęgniętego z drogowymi planami inwestycyjnymi gmin i innych organów zarządczych.

Ponadto w niniejszym celu znalazły się kierunki interwencji mające za zadanie wspierania (lobbowania i współpracy) przy realizacji projektów istotnych dla dostępności komunikacyjnej powiatu chrzanowskiego – rozwój kolei aglomeracyjnej i zintegrowanych systemów transportu, czy też wspieranie rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

OBSZAR STRATEGICZNY

GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty

CEL STRATEGICZNY: INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO I WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU

Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy*
I.1 Rozwój potencjału inwestycyjnego	I.1.1 Identyfikacja i uzgodnienie potencjalnych terenów pod przyszłe strefy aktywności gospodarczej w przestrzeni powiatu – możliwa strefa funkcjonalna (międzygminna), składająca się z wielu podstref – projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego	Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta	Gminy powiatu chrzanowskiego, przedsiębiorstwa obsługujące media techniczne, instytucje otoczenia biznesu
	I.1.2 Planowanie przestrzenne uwzględniające tworzenie stref aktywności gospodarczej na obszarze powiatu	Gminy powiatu chrzanowskiego	Inwestorzy prywatni, przedsiębiorstwa obsługujące media techniczne
	I.1.3 Kompleksowe uzbrajanie potencjalnych terenów inwestycyjnych	Gminy powiatu chrzanowskiego	Inwestorzy prywatni, przedsiębiorstwa obsługujące media techniczne
	I.1.4 Stworzenie systemu informacji i wizualizacji przestrzennej w zakresie promocji oferty terenów inwestycyjnych – projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego	Gminy powiatu chrzanowskiego	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje otoczenia biznesu, inwestorzy prywatni

	<p>I.1.5</p> <p>Rozwój promocji gospodarczej i doskonalenie standardów obsługi inwestorów, w tym certyfikaty dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje otoczenia biznesu, inwestorzy prywatni</p>
	<p>I.1.6</p> <p>Wsparcie organizacji skoncentrowanych obszarów współpracy branżowej, w tym klastrów, wraz z czynnikami wzmacniającymi ich rozwój (ze szczególnym uwzględnieniem sektorów rozwijających się na terenie powiatu – m.in. metalowy, antykorozyjny, chemiczny, itp.) oraz przyciąganie centrów usługowych dla biznesu – <i>projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego</i></p>	<p>Przedsiębiorstwa, Agencja Rozwoju Małopolski Zachodniej lub inna instytucja otoczenia biznesu</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, inwestorzy branżowi, uczelnie wyższe, szkoły i placówki oświatowe (w tym szkolnictwo zawodowe), gminy powiatu chrzanowskiego, Powiatowy Urząd Pracy</p>
	<p>I.1.7</p> <p>Rewitalizacja terenów zdegradowanych na obszarze powiatu (obszary przemysłowe, wydobywcze, mieszkaniowe, centra miast i miejscowości, tereny wiejskie i inne)</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Inwestorzy prywatni, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, uczelnie wyższe, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe</p>

I.2 Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców	I.2.1	Realizacja programów w zakresie udzielania informacji, szkoleń oraz doradztwa dla mikro i małych przedsiębiorców oraz osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą	Powiatowy Urząd Pracy, Instytucje otoczenia biznesu	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, organizacje pozarządowe, LGD Partnerstwo na Jurze
	I.2.2	Współpraca z instytucjami oferującymi instrumenty finansowe dla rozwoju działalności gospodarczej	Powiatowy Urząd Pracy, Instytucje otoczenia biznesu	Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego i inne instytucje dysponujące funduszami zwrotnymi, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, organizacje pozarządowe
	I.2.3	Wspieranie edukacji w zakresie przedsiębiorczości począwszy od wczesnych etapów kształcenia – <i>projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego</i>	Szkoły i placówki oświatowe	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe
	I.2.4	Organizacja inkubatora przedsiębiorczości – <i>projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego</i>	Instytucje otoczenia biznesu	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe

I.3 Aktywna polityka subregionalnego rynku pracy	I.3.1	Promocja zatrudnienia, w tym bieżący monitoring rynku pracy w celu skutecznego równoważenia popytu i podaży miejsc pracy	Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowa Rada Zatrudnienia, organizacje pozarządowe, Wojewódzki Urząd Pracy, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców, prywatne pośrednictwa pracy, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
	I.3.2	Systematyczne badanie i prognozowanie potrzeb kadrowych (zatrudnieniowych) pracodawców z terenu powiatu	Powiatowy Urząd Pracy	Powiatowa Rada Zatrudnienia, organizacje pozarządowe, Wojewódzki Urząd Pracy, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców, prywatne pośrednictwa pracy, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
	I.3.3	Powołanie stałej płaszczyzny decyzyjnej w ramach współpracy różnych sektorów (przedsiębiorstwa, szkolnictwo zawodowe, samorząd) w zakresie szybkiego dostosowywania oferty kształcenia do zmieniających się potrzeb subregionalnego rynku pracy – projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego	Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta, Przedsiębiorstwa z terenu powiatu, Szkoły i placówki oświatowe	Powiatowa Rada Zatrudnienia, organizacje pracodawców, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe
	I.3.4	Rozwój powiatowego systemu indywidualnego doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (połączonego z systemem praktyk i staży zawodowych) – projekt w ramach całego obszaru funkcjonalnego powiatu chrzanowskiego	Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta, Szkoły i placówki oświatowe	Powiatowa Rada Zatrudnienia, Powiatowy Urząd Pracy, Ochotniczy Hufiec Pracy, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,

			przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców, prywatne pośrednictwa pracy, organizacje pozarządowe
I.3.5	Promocja podejmowania nauki na kierunkach zawodowych, w tym technicznych	Szkoły i placówki oświatowe	Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójtów, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców, Powiatowa Rada Zatrudnienia
I.3.6	Wspieranie kształcenia ustawicznego oraz zdobywania nowych kwalifikacji przez mieszkańców Powiatu	Powiatowe Centrum Kształcenia Ustawicznego w Chrzanowie, Powiatowe Centrum Edukacyjne w Chrzanowie, inne szkoły i placówki oświatowe	Powiatowy Urząd Pracy, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców
I.3.7	Doskonalenie bazy szkół i placówek oświatowych na terenie powiatu, w tym zawodowych i kształcenia ustawicznego	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Szkoły i placówki oświatowe	Powiatowa Rada Zatrudnienia, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców,
I.3.8	Doskonalenie kadry pedagogicznej szkół i placówek oświatowych na terenie powiatu, w tym zawodowych i kształcenia ustawicznego	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Szkoły i placówki oświatowe	Powiatowa Rada Zatrudnienia, przedsiębiorstwa i organizacje pracodawców,

I.4 Doskonalenie dostępności komunikacyjnej powiatu	I.4.1	Przebudowa dróg powiatowych DP 1001K, części DP 1007K i części DP 1059K na obszarze gm. Chełmek Powiatu Oświęcimskiego oraz gm. Libiąż i Chrzanów Powiatu Chrzanowskiego	Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, gminy powiatu chrzanowskiego i oświęcimskiego
	I.4.2	Rewitalizacja bliższego połączenia DW 781 i DW 780 na obszarze Gm. Babice i Alwernia Powiatu Chrzanowskiego z pominięciem centrum Babic poprzez przebudowę DP 1019K i DP 1020K	Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, gminy powiatu chrzanowskiego
	I.4.3	Przebudowa dróg powiatowych: DP 1053K od granicy z powiatem krakowskim do DW 791, a następnie DP 1051K od DW 791 do włączenia do projektowanej drogi klasy G lub GP relacji od Węzła Byczyna na A-4 do DK 94 – z uwzględnieniem budowy obwodnicy miejscowości Czyżówka	Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, gminy powiatu chrzanowskiego
	I.4.4	Przebudowa drogi powiatowej DP 1042K od drogi krajowej DK 79 do granicy z miastem-powiatem Jaworzno z uwzględnieniem włączenia do projektowanej drogi klasy G lub GP relacji od Węzła Byczyna na A-4 do DK 94	Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie, gminy powiatu chrzanowskiego
	I.4.5	Budowa połączenia DK 94 (Bolesław/Olkusz) przez węzeł autostradowy Byczyna z Beskidzką Drogą Integracyjną	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie	Powiat Chrzanowski, Powiat Olkuski, Gmina Bolesław, Miasto Bukowno, Gmina Trzebinia, Gmina Chrzanów

	<p>I.4.6 Budowa połączenia drogowego pomiędzy DK 28 i DK 79: Zator – Spytkowice – Alwernia – Węzeł Rudno (A-4) – Wola Filipowska</p>	<p>Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie</p>	<p>Powiaty: chrzanowski, oświęcimski, krakowski, wadowicki; gminy powiatów chrzanowskiego, oświęcimskiego, krakowskiego, wadowickiego</p>
	<p>I.4.7 Przebudowa i rozbudowa ciągu DP 1016K - kontynuacja</p>	<p>Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie</p>	<p>-</p>
	<p>I.4.8 Rewitalizacja i rozwój sieci dróg lokalnych na terenie powiatu</p>	<p>Powiatowy Zarząd Dróg w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Inni zarządcy dróg</p>
	<p>I.4.9 Wspieranie rozwoju systemu kolei aglomeracyjnej pomiędzy metropoliami krakowską i śląską oraz rozwój systemów transportu zintegrowanego</p>	<p>Województwo Małopolskie, Województwo Śląskie</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, zainteresowane samorządy województwa małopolskiego i śląskiego</p>
	<p>I.4.10 Współpraca z przewoźnikami w zakresie dostosowania rozkładu jazdy zbiorowej komunikacji samochodowej i kolejowej do potrzeb mieszkańców i gości</p>	<p>Przewozy Regionalne sp. z o.o. Oddział Małopolski, Związek Komunalny "Komunikacja Międzygminna", przewoźnicy prywatni</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, Województwo Małopolskie</p>
	<p>I.4.11 Wspieranie rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, m.in. poprzez współpracę z operatorami telekomunikacyjnymi oraz rozwój kanałów technologicznych</p>	<p>Operatorzy telekomunikacyjni</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, Województwo Małopolskie</p>

	I.4.12	Wykorzystanie gospodarcze Kanału Wiślanego Oświęcim-Kraków	Województwo Małopolskie	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, RZGW, inne samorządy z terenu Małopolski i Śląska
--	--------	---	-------------------------	---

Proponowane mierniki realizacji w ramach OBSZARU STRATEGICZNEGO I:

GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY

Obszar I: GOSPODARKA, EDUKACJA I RYNEK PRACY		
Cel strategiczny: Intensyfikacja rozwoju gospodarczego i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej powiatu		
Cel operacyjny:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Cel operacyjny I.1: Rozwój potencjału inwestycyjnego	Powierzchnia terenów wydzielonych pod strefy aktywności gospodarczej na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin
	Wpływy z podatku CIT do budżetów samorządowych na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane BDL GUS
	Powierzchnia obszarów objętych projektami rewitalizacji na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych Gmin
	Liczba inwestorów działających w strefach aktywności gospodarczej powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych Gmin
Cel operacyjny I.2: Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców	Liczba nowych podmiotów gospodarczych rejestrowanych na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane BDL GUg
	Stosunek liczby nowych działalności gospodarczych rejestrowanych na terenie powiatu do podmiotów wyrejestrowywanych	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane BDL GUS
	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie powiatu w przeliczeniu na 1000 mieszk.	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane BDL GUS
	Liczba projektów z zakresu edukacji przedsiębiorczej dla dzieci i młodzieży w szkołach i placówkach oświatowych	dane szkół i placówek oświatowych z terenu powiatu
Cel operacyjny I.3: Aktywna polityka subregionalnego rynku pracy	Stopa bezrobocia na terenie powiatu	dane Powiatowego Urzędu Pracy
	Liczba porozumień o współpracy pomiędzy szkołami zawodowymi a przedsiębiorcami	dane szkół i placówek oświatowych
	Liczba osób objętych indywidualnym systemem doradztwa zawodowego w szkołach i placówkach oświatowych na terenie powiatu	dane szkół i placówek oświatowych
Cel operacyjny I.4: Doskonalenie dostępności komunikacyjnej powiatu	Długość nowych dróg różnych kategorii wybudowanych i zmodernizowanych na terenie powiatu [km]	dane powiatu chrzanowskiego i innych zarządców dróg
	Średni czas przejazdu z Chrzanowa do Krakowa i Katowic różnymi środkami transportu	dane Powiatowego Zarządu dróg oraz operatorów różnych środków transportu

OBSZAR STRATEGICZNY: **BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, SPOŁECZNE I ZDROWOTNE MIESZKAŃCÓW**

cel strategiczny:

Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chrzanowskiego w wymiarze społecznym, zdrowotnym i publicznym

II.1. Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i zwiększenie efektywności leczenia

II.2. Integrująca polityka społeczna, uwzględniająca potrzeby i zmiany struktury społecznej

II.3. Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym na terenie powiatu

Cel operacyjny II.1:

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i zwiększenie efektywności leczenia

Strategia postępowania:

Zapewnienia wszystkim obywatelom (niezależnie od ich sytuacji materialnej) równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych, jest konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych. Zadania z dziedziny ochrony zdrowia są kompetencyjnie rozdzielone pomiędzy administracją rządową i samorządową na poszczególnych poziomach: województwa, powiatu i gminy. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie promocji i ochrony zdrowia. Niemożliwe jest jednak osiągnięcie celu, jakim jest poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu chrzanowskiego i zwiększenie efektywności leczenia (oraz związanej z tym jakości życia), bez partnerskiego i sprawnego współdziałania na rzecz dobra mieszkańców, dla których granice i podziały kompetencyjne między jednostkami samorządu terytorialnego mają drugorzędne znaczenie. Podkreślono to m.in. w ramach nowego paradygmatu prowadzenia polityki rozwoju, wskazującego konieczność realizowania interwencji na terytoriach określonych nie administracyjnie, a przestrzennie i funkcjonalnie (użytkowo, z perspektywy mieszkańca/obywatela).

W związku z powyższym, zakłada się aktywną współpracę jednostek samorządu terytorialnego, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, podmiotów prywatnych i innych w obszarze działań na rzecz zdrowia mieszkańców powiatu chrzanowskiego i tworzenia środowiska życia, pracy, wypoczynku i nauki, sprzyjającego zdrowiu. Realizowane będą programy ochrony zdrowia, organizowane i wspierane akcje oraz programy profilaktyczne (np. profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży, wspieranie działań w zakresie rozwoju poradnictwa związanego z uzależnieniami), badania i konsultacje medyczne dla mieszkańców, a także akcje informacyjno-uświadamiające dotyczące bezpieczeństwa w zakresie zdrowotnym. Szereg działań ukierunkowanych będzie na kształtowanie prozdrowotnego stylu życia społeczeństwa i wyeliminowanie czynników ryzyka zwiększających zachorowalność, w tym m.in.: palenie tytoniu, nadużywanie alkoholu, nieprawidłowa dieta i niska aktywność fizyczna (rozwijana będzie również potrzebna do tego infrastruktura rekreacyjno-sportowa). Placówki ochrony zdrowia będą modernizowane i rozwijane, a jednocześnie wyposażane w niezbędny sprzęt. Wdrażane będą nowoczesne rozwiązania i technologie, wykorzystywane systemy elektroniczne, co pozwoli na zwiększenie szybkości i jakości obsługi oraz leczenia. Potrzeby i oczekiwania pacjentów będą realizowane także poprzez rozwijanie i tworzenie nowych specjalizacji. Będzie to możliwe dzięki wspomnianym działaniom inwestycyjnym, jak również doskonaleniu kadr ochrony zdrowia oraz wspieraniu kształcenia nowych (zdiagnozowano bowiem wysoką średnią wieku wśród pracowników ochrony zdrowia, a także stosunkowo niskie płace, które sprawiają, że osoby te emigrują zarobkowo poza teren powiatu, w tym za granicę). Ważne będzie promowanie specjalizacji deficytowych i odpowiadających potrzebom mieszkańców powiatu chrzanowskiego, takich jak np. usługi specjalistyczne, opiekuńcze i medyczne dedykowane osobom niesamodzielnym, pielęgniarstwo, onkologia, geriatria, psychiatria dziecięca.

Jednym z priorytetów powiatu chrzanowskiego, wynikającym z niekorzystnych wskaźników demograficznych oraz zmian w strukturze społecznej, są działania dostosowawcze w kontekście starzenia się społeczeństwa, w tym rozwój całodobowych i dziennych form wsparcia (zakłady opiekuńczo-lecznicze, itp.), w szczególności poprzez współpracę z gminami i sektorem prywatnym. Szczególną grupą wsparcia, obok osób niesamodzielnych (w tym seniorów i osób niepełnosprawnych), będą rodziny i dzieci (wsparcie obejmujące wszystkie sfery rozwoju dziecka a także potrzeby bliskich/rodziny).

Cel operacyjny II.2:

Integrująca polityka społeczna, uwzględniająca potrzeby i zmiany struktury społecznej

Strategia postępowania:

Polityka społeczna na terenie powiatu chrzanowskiego, prowadzona w sposób racjonalny i adekwatny do zdiagnozowanych potrzeb oraz zmian struktury społecznej, realizowana będzie przy współpracy jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów polityki społecznej, rynku pracy i zatrudnienia, organizacji pozarządowych i innych.

Podejmowane działania będą się koncentrować wokół potrzeb i oczekiwań głównych odbiorców tej polityki. Integrujący charakter polityki społecznej będzie widoczny w ramach działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu i niwelowania przejawów wykluczenia społecznego, kulturowego i ekonomicznego, a jednocześnie włączenia różnych osób i grup zmarginalizowanych bądź potencjalnie zagrożonych marginalizacją, takich jak m.in. dzieci pochodzące ze środowisk zagrożonych, osoby niepełnosprawne, osoby starsze, rodziny wielodzietne. Wśród kluczowych kierunków interwencji wskazać należy przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie (m.in. rozwój usług interwencji kryzysowej, poradnictwa, mediacji i terapii, wsparcie dla tworzenia mieszkań chronionych), rozwijanie systemu pieczy zastępczej (instytucjonalne i prorodzinne formy pieczy zastępczej – placówki opiekuńczo-wychowawcze, rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze - i wsparcie specjalistyczne), wspieranie zatrudnienia i reintegracja osób bezrobotnych, szerokie wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej, a także wspieranie, aktywizacja i integracja osób niepełnosprawnych (m.in. podnoszenie świadomości społecznej odnośnie osób z niepełnosprawnością, reintegracja społeczna i zawodowa, doskonalenie dostępności oraz rozwój usług i wsparcia, likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej i przestrzeniach wspólnych).

Ze względu na niekorzystne wskaźniki demograficzne, notowane w ciągu ostatnich kilku lat w przypadku powiatu chrzanowskiego (zmniejszająca się liczba mieszkańców, ujemny przyrost naturalny, duża skala emigracji, spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i znaczące zwiększenie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym) będzie konieczne dopasowanie oferty usług publicznych do zmieniającej się struktury społeczeństwa oraz wdrożenie kompleksowej polityki prorodzinnej, międzypokoleniowej i senioralnej. Polityka prorodzinna będzie ukierunkowana na wspieranie i aktywizowanie rodzin oraz promowanie wartości i postaw rodzinnych, prowadzących do zachowania ciągłości pokoleń. Kompleksowa polityka senioralna będzie obejmować w szczególności rozwój usług specjalistycznych, opiekuńczych i medycznych, dedykowanych osobom starszym, oraz aktywizację seniorów na płaszczyźnie zarówno kulturalno-społecznej, obywatelskiej, jak i zawodowej. Jednym z pomysłów jest opracowanie i wdrożenie programu pomocy i wsparcia na rzecz osób starszych, bazującego na współpracy różnorodnych służb publicznych i organizacji pozarządowych, zarówno w zakresie wymiany i wykorzystania informacji, jak również podejmowania interwencji (np. jako pilotaż współfinansowany ze środków zewnętrznych).

Ważnym elementem polityki społecznej będą akcje informacyjno-uświadamiające dotyczące bezpieczeństwa w zakresie społecznym oraz korzystania z różnorodnych form pomocy społecznej (np. intensywna edukacja społeczna dotycząca korzystania z zasobu mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie powiatu chrzanowskiego - propagowanie dbałości o stan, czystość i właściwe użytkowanie; jednocześnie zakłada się rozwój tego zasobu).

Dla realizacji powyższym kierunków interwencji konieczne będą zarówno inwestycje, jak i działania w zakresie doskonalenia kadr polityki społecznej oraz wspieranie i upowszechnianie/promocja kształcenia nowych (zdiagnozowano bowiem wysoką średnią wieku wśród pracowników pomocy społecznej, a jednocześnie trudne warunki pracy i stosunkowo niskie płace, które sprawiają, że są to osoby szczególnie narażenie na wypalenie zawodowe). Podnoszenie i nabywanie nowych kompetencji i umiejętności stanowi odpowiedź na współczesne wyzwania (np. narastające migracje), a także potrzeby społeczne i zmiany struktury mieszkańców (chodzi np. usługi specjalistyczne, opiekuńcze i medyczne dedykowane osobom starszym, niepełnosprawnym i ich rodzinom - opiekun, asystent rodziny, itp.).

Cel operacyjny II.3:

Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym na terenie powiatu

Strategia postępowania:

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chrzanowskiego będzie możliwe dzięki działaniom ukierunkowanym na podnoszenie świadomości społecznej i wzmacnianie postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji zagrożeń i kryzysowych (rozwój systemu powiadamiania mieszkańców o zagrożeniach, kształtowanie postaw obywatelskich poprzez uczestnictwo w ćwiczeniach ratowniczych, edukację i profilaktykę, w szczególności wśród dzieci i młodzieży – bezpieczeństwo na drodze, unikanie zagrożeń, pierwsza pomoc, itp.), sprawnemu i efektywnemu systemowi informacji (przepływ, gromadzenie, przetwarzanie i dystrybucja informacji), odpowiednim inwestycjom oraz współpracy międzysamorządowej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa – zarówno w fazie wstępnej, jak i koordynacyjno-realizacyjnej (ŚWIADOMOŚĆ + INFORMACJA + WSPÓŁPRACA = BEZPIECZEŃSTWO). Kluczowym wyzwaniem pozostaje implementacja nowoczesnych rozwiązań i technologii oraz lepsze wykorzystanie systemów elektronicznych w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego na terenie powiatu – najważniejsze przedsięwzięcia to: cyfryzacja i informatyzacja, rozwój oraz integracja systemów elektronicznych bezpieczeństwa publicznego i istniejących zasobów poszczególnych samorządów i podmiotów (np. mapy cyfrowe na potrzeby zarządzania kryzysowego), doposażenie służb w niezbędny sprzęt, podnoszenie kompetencji kadr, w szczególności informatycznych i podobnych. Zakłada się wsparcie w tym zakresie dla wszystkich służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne.

Od 2008 roku działa Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie, będące całodobową służbą dyżurną Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów oraz Wójta Gminy, odpowiedzialną za utrzymanie szybkiego i sprawnego obiegu informacji, zapobieganie zagrożeniom oraz funkcjonowanie powiatu chrzanowskiego w sytuacjach kryzysowych, a także realizację zadań mających na celu złagodzenie ewentualnych skutków zdarzeń, przywracanie i odtwarzanie warunków bytowych, utraconych w konsekwencji klęsk żywiołowych, katastrof technologicznych i innych zdarzeń powodujących sytuacje kryzysową. Mimo kilku lat aktywnej działalności, Centrum nie funkcjonuje w sposób wystarczający w świadomości mieszkańców powiatu chrzanowskiego. Zakłada się zatem rozwój i promocję jego działań, m.in. poprzez współpracę Centrum z mediami, instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, klubami sportowymi, sołectwami, itd.

Jednym z priorytetów powiatu chrzanowskiego, w szczególności w odniesieniu do działań Policji, pozostaje poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Realizowane będą inwestycje zwiększające bezpieczeństwo mieszkańców, w tym pieszych, monitoring organizacji ruchu drogowego oraz działania profilaktyczne ze szczególnym naciskiem na edukację dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa na drogach (np. współpraca służb z placówkami oświatowymi). Rozwijany będzie monitoring wizyjny centrów miast, obszarów o zwartej zabudowie (np. osiedla) i innych wrażliwych oraz monitoring mobilny w miejscach szczególnego zagrożenia o charakterze tymczasowym.

W perspektywie 2023 roku kluczowym obszarem interwencji będzie nadal tworzenie warunków zabezpieczających i ograniczających skutki występowania zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych (powódzie, susze, osuwiska, itp.) i awarii przemysłowych na terenie powiatu – aktywność i środki skupione będą na racjonalnym planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i osuwiskowym, rozwoju infrastruktury, tworzeniu oraz zachowaniu naturalnej retencji wodnej oraz modernizacji urządzeń melioracyjnych, rozwoju systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania, aby minimalizować ryzyko wystąpienia i skalę zniszczeń.

OBSZAR STRATEGICZNY

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, SPOŁECZNE I ZDROWOTNE MIESZKAŃCÓW

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty

CEL STRATEGICZNY: WYSOKI POZIOM BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW POWIATU CHRZANOWSKIEGO W WYMIARZE SPOŁECZNYM, ZDROWOTNYM I PUBLICZNYM			
Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy*
II.1 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i zwiększenie efektywności leczenia	II.1.1 Realizacja programów ochrony zdrowia oraz programów profilaktycznych.	Placówki ochrony zdrowia	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, w tym szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, firmy i koncerny farmaceutyczne
	II.1.2 Promocja i upowszechnianie zdrowego stylu życia przy jednoczesnym rozwoju potrzebnej do tego infrastruktury rekreacyjno-sportowej.	Gminy powiatu chrzanowskiego, Organizacje pozarządowe, w tym kluby sportowe, Placówki ochrony zdrowia	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje publiczne, w tym szkoły i placówki oświatowe, media

	<p>II.1.3</p> <p>Strategiczny rozwój placówek ochrony zdrowia, w tym m.in. poprzez modernizację i rozwój bazy, rozwój i tworzenie nowych specjalizacji, wczesną diagnostykę, doposażenie placówek, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii, wykorzystanie systemów elektronicznych. Współpraca międzysektorowa w obszarze ochrony zdrowia.</p>	<p>Placówki ochrony zdrowia, w szczególności Szpital Powiatowy w Chrzanowie</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, sfera biznesu</p>
	<p>II.1.4</p> <p>Wsparcie psychologiczne dla rodzin i osób dotkniętych problemem choroby własnej lub bliskich.</p>	<p>Placówki ochrony zdrowia, w szczególności Szpital Powiatowy w Chrzanowie</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje polityki społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, organizacje pozarządowe</p>
	<p>II.1.5</p> <p>Organizacja i program Ośrodków Wczesnej Interwencji na terenie Powiatu.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, Organizacje pozarządowe</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, instytucje polityki społecznej, placówki ochrony zdrowia, szkoły i placówki oświatowe</p>
	<p>II.1.6</p> <p>Podejmowanie działań dostosowawczych w kontekście starzenia się społeczeństwa, w tym rozwój całodobowych i dziennych form wsparcia (zakłady opiekuńczo-lecznicze, itp.), w szczególności poprzez współpracę z gminami i sektorem prywatnym.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, Sfera biznesu</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, placówki ochrony zdrowia, instytucje polityki społecznej, organizacje pozarządowe</p>

<p>II.2 Integrująca polityka społeczna, uwzględniająca potrzeby i zmiany struktury społecznej</p>	<p>II.1.7</p> <p>Doskonalenie kadr ochrony zdrowia oraz wspieranie kształcenia nowych. Promowanie specjalizacji deficytowych i odpowiadających potrzebom mieszkańców Powiatu.</p>	<p>Placówki ochrony zdrowia, w szczególności Szpital Powiatowy w Chrzanowie, Szkoły i placówki oświatowe</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, organizacje pozarządowe</p>
	<p>II.2.1</p> <p>Organizowanie i wspieranie funkcjonowania różnorodnych form pomocy społecznej.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, instytucje polityki społecznej, w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie i Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, sfera biznesu</p>
	<p>II.2.2</p> <p>Polityka prorodzinna, ukierunkowana na wspieranie i aktywizowanie rodzin oraz promowanie wartości i postaw rodzinnych, prowadzących do zachowania ciągłości pokoleń.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, Instytucje polityki społecznej, w szczególności Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, sfera biznesu</p>
	<p>II.2.3</p> <p>Przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie, w tym m.in. poprzez rozwój usług interwencji kryzysowej, poradnictwa, mediacji i terapii.</p>	<p>Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w</p>

			<p>Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego instytucje polityki społecznej, w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie i Ośrodki Pomocy Społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pozarządowe, służby mundurowe, w tym Policja, sądy</p>
	<p>II.2.4 Doskonalenie współdziałania służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie, w tym przemocy.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Służby odpowiedzialne za przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie, w tym Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Chrzanowie</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, gminy powiatu chrzanowskiego instytucje polityki społecznej, w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie i Ośrodki Pomocy Społecznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pozarządowe, służby mundurowe, w tym Policja, sądy</p>

	<p>II.2.5</p> <p>Program rozwoju pieczy zastępczej – rodzinnej i instytucjonalnej (m.in. rodzinne domy dziecka, rodziny zastępcze, specjalistyczne placówki opiekuńczo-wychowawcze).</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, w szczególności Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie, Służby mundurowe, w tym Policja</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, w tym, placówki oświatowe i placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, sądy</p>
	<p>II.2.6</p> <p>Kompleksowa polityka senioralna, obejmująca w szczególności rozwój usług specjalistycznych, opiekuńczych i medycznych, dedykowanych osobom starszym, oraz ich aktywizację zawodową, kulturowo-społeczną i obywatelską.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, Instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe, Sfera biznesu</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, instytucje publiczne</p>
	<p>II.2.7</p> <p>Działania z zakresu animacji i integracji międzypokoleniowej.</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne</p>

	<p>II.2.8</p> <p>Wsparcie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym m.in. wspieranie zatrudnienia i reintegracja osób bezrobotnych oraz szerokie wykorzystanie mechanizmu ekonomii społecznej.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy, Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie i Ośrodki Pomocy Społecznej,</p>
	<p>II.2.9</p> <p>Doskonalenie kadr polityki społecznej oraz wspieranie i upowszechnianie/promocja kształcenia nowych (kierunki odpowiadające współczesnym wyzwaniom, a także potrzebom i zmianom struktury społecznej, np. usługi specjalistyczne, opiekuńcze i medyczne dedykowane osobom starszym, niepełnosprawnym i ich rodzinom). Dowartościowanie pracowników, zapewnienie komfortu pracy.</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie i Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe</p>
	<p>II.2.10</p> <p>Dostosowanie oferty i godzin pracy (popołudniowe, weekendowe) instytucji publicznych w kontekście aktywności edukacyjnej i ekonomicznej mieszkańców/rodziców.</p>	<p>Instytucje publiczne</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego</p>
	<p>II.2.11</p> <p>Podnoszenie świadomości społecznej odnośnie osób z niepełnosprawnością, integracja oraz wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych.</p>	<p>PFRON, Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Media</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie,</p>

			<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne</p>
	<p>II.2.12 Rozwój zasobu mieszkań komunalnych i socjalnych na terenie Powiatu oraz intensywna edukacja społeczna dotycząca korzystania z tego typu infrastruktury (propagowanie dbałości o stan, czystość i właściwe użytkowanie).</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje polityki społecznej, w tym Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, sfera biznesu</p>
	<p>II.2.13 Organizowanie i wspieranie akcji informacyjno-uświadamiających dotyczących bezpieczeństwa w zakresie społecznym, współczesnych wyzwań, np. związanych z migracjami, oraz korzystania z różnorodnych form pomocy społecznej.</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Media</p>	<p>PFRON, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, w tym szkoły i placówki oświatowe</p>
<p>II.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym na terenie Powiatu</p>	<p>II.3.1 Współpraca samorządów, jednostek, instytucji i podmiotów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na terenie Powiatu.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Gminy powiatu chrzanowskiego, Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, MZMiUW i RZGW, instytucje publiczne,</p>

			organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego
	II.3.2	Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii, wykorzystanie systemów elektronicznych w ramach systemu bezpieczeństwa publicznego na terenie Powiatu.	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Gminy powiatu chrzanowskiego, Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne
			Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie
	II.3.3	Monitoring wizyjny centrów miast, obszarów o zwartej zabudowie (np. osiedla) i innych wrażliwych oraz monitoring mobilny w miejscach szczególnego zagrożenia o charakterze tymczasowym.	Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne, w szczególności Policja
			Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe,
	II.3.4	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym – inwestycje zwiększające bezpieczeństwo, w tym pieszych, monitoring organizacji ruchu drogowego oraz działania profilaktyczne ze szczególnym naciskiem na edukację dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa na drogach (np. współpraca Policji i innych służb z placówkami oświatowymi).	Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne, w szczególności Policja
			Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego

			w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, w tym placówki oświatowe, organizacje pozarządowe
II.3.5	Wspieranie służb w zakresie modernizacji siedzib, doposażenia oraz doskonalenia kadr, a także wdrażania nowoczesnych rozwiązań i technologii.	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie, służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne, w tym Policja, OSP, PSP
II.3.6	Kształtowanie i promocja postaw właściwych w odniesieniu do sytuacji zagrożeń i kryzysowych.	Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne, Szkoły i placówki oświatowe	Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe

	<p>II.3.7</p> <p>Przeciwdziałanie skutkom klęsk żywiołowych (powodzie, susze, osuwiska, itp.) – właściwe zagospodarowanie przestrzeni, systemy monitoringu i wczesnego ostrzegania.</p>	<p>Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo publiczne</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, MZMiUW i RZGW, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe</p>
	<p>II.3.8</p> <p>Rozwój działalności oraz upowszechnianie w świadomości społecznej funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie.</p>	<p>Centrum Zarządzania Kryzysowego w Chrzanowie</p>	<p>Administracja rządowa, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie - Wydział Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych, gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, media</p>

*Proponowane mierniki realizacji w ramach OBSZARU STRATEGICZNEGO II:
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, SPOŁECZNE I ZDROWOTNE MIESZKAŃCÓW*

Obszar II: BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE, SPOŁECZNE I ZDROWOTNE MIESZKAŃCÓW		
Cel strategiczny: Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców powiatu chrzanowskiego w wymiarze społecznym, zdrowotnym i publicznym		
Cel operacyjny:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Cel operacyjny II.1: Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i zwiększenie efektywności leczenia	Liczba zrealizowanych programów ochrony zdrowia i programów profilaktycznych oraz liczba ich uczestników	dane placówek ochrony zdrowia
	Liczba udzielonych porad lekarskich	dane placówek ochrony zdrowia, dane BDL GUS
	Wydatki budżetowe JST na ochronę zdrowia oraz ich udział w wydatkach budżetowych ogółem	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane BDL GUS
	Liczba miejsc dostępnych w zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane zakładów opiekuńczo-leczniczych
Cel operacyjny II.2: Integrująca polityka społeczna, uwzględniająca potrzeby i zmiany struktury społecznej	Liczba programów na rzecz osób uprawnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich uczestników (w tym programy współfinansowane ze środków zewnętrznych)	dane Powiatowego Urzędu Pracy, dane instytucji polityki społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie
	Ilość środków zewnętrznych pozyskanych na realizację programów na rzecz osób uprawnionych i zagrożonych wykluczeniem społecznym	dane Powiatowego Urzędu Pracy, dane instytucji polityki społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie
	Przyrost naturalny oraz przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane BDL GUS
	Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka	dane instytucji polityki społecznej, w tym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chrzanowie
	Liczba projektów na rzecz osób z niepełnosprawnością	dane instytucji polityki społecznej, dane placówek ochrony zdrowia, dane organizacji pozarządowych
Cel operacyjny II.3: Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym na terenie Powiatu	Wartość nakładów finansowych ponoszonych przez JST na rzecz służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych Gmin
	Liczba zdarzeń drogowych i/lub liczba interwencji Policji	dane Policji
	Liczba zabezpieczonych i niezabezpieczonych miejsc zagrożonych powodziami i/lub osuwiskami	dane powiatu chrzanowskiego i poszczególnych gmin, dane odpowiednich kompetencyjnie służb

OBSZAR STRATEGICZNY: OCHRONA ŚRODOWISKA I OFERTA CZASU WOLNEGO

cel strategiczny:

Skuteczna ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego dla wzrostu jakości życia mieszkańców i podnoszenia atrakcyjności turystycznej powiatu chrzanowskiego

III.1. Racjonalne użytkowanie zasobów i ochrona środowiska

III.2. Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego

III.3. Rozwój infrastruktury przemysłu czasu wolnego

Cel operacyjny III.1:

Racjonalne użytkowanie zasobów i ochrona środowiska

Strategia postępowania:

Ochrona środowiska, w tym racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych oraz kształtowanie świadomości ekologicznej mieszkańców, pozwoli na zachowanie najważniejszych walorów środowiskowych powiatu chrzanowskiego, co bezpośrednio przekładać się będzie na jego atrakcyjność turystyczno-rekreacyjną oraz osadniczą. Szczególnie istotny w tym kontekście jest rozwój infrastruktury ochrony środowiska, który umożliwi nie tylko podnoszenie parametrów środowiskowych, ale także warunkuje rozwój bazy oferty czasu wolnego oraz funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni. Ponadto, niebagatelną rolę w procesach zmierzających do racjonalnego użytkowania zasobów i ochrony środowiska jest podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu chrzanowskiego.

W ramach celu zaplanowano kierunki interwencji związane z rozbudową infrastruktury technicznej (zarówno publicznej, jak i w indywidualnych gospodarstwach domowych), w tym przede wszystkim rozbudowę sieci kanalizacyjno-wodociągowej na obszarach wiejskich. Część zaplanowanych w tym obszarze zadań, dotyczy wprowadzania na teren powiatu chrzanowskiego nowych technologii, które pozyskują energię z odnawialnych źródeł. Osobny kierunek interwencji poświęcony został problemowi niskiej emisji. Zła jakość powietrza na terenie powiatu chrzanowskiego wpływa niekorzystnie na atrakcyjność osadniczą i turystyczną oraz jakość życia mieszkańców. W ramach celu operacyjnego zaplanowano adresujące ten problem zadania, związane z termomodernizacją budynków, wymianą źródeł ciepła na bardziej ekologiczne oraz realizacją dedykowanych kampanii informacyjnych.

Za szczególnie istotne, zarówno w kontekście rozwoju oferty czasu wolnego, jak i podnoszenia jakości życia mieszkańców, należy uznać także działania ukierunkowane na odzyskiwanie terenów zdegradowanych w wyniku działalności przemysłowej poprzez nadawanie im nowych funkcji gospodarczych, rekreacyjnych lub przyrodniczych, a także utylizację odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu) i dzikich składowisk.

Cel operacyjny III.2:

Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego

Strategia postępowania:

Powiat chrzanowski wyróżniają nie tylko unikatowe walory przyrodnicze, przekładające się na wysoką atrakcyjność krajobrazową i rekreacyjno-turystyczną, ale także bogate materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe (m.in. zabytki kultury materialnej świeckiej i religijnej, kultywowanie tradycji, folklor, twórczość ludowa oraz rzemiosło). Celem o strategicznym znaczeniu jest możliwie pełne wykorzystanie istniejących potencjałów na rzecz wypracowania unikalnej oferty czasu wolnego.

Usytuowanie powiatu chrzanowskiego w bliskim sąsiedztwie miasta Krakowa i konurbacji śląskiej stawia przed nim wyzwanie związane z tworzeniem i promocją oferty czasu wolnego, która nie będzie konkurować z ofertą zarówno tych dwóch dużych ośrodków, jak i mniejszych, mających mocną pozycję na mapie turystycznej Małopolski, takich jak Oświęcim, Wadowice czy Zator. Oferta powiatu chrzanowskiego musi zatem opierać się na uzupełnianiu i współpracy, poprzez włączenie specyficznych zasobów tego obszaru w obieg turystyczny Małopolski. Powinna być ona atrakcyjna dla mieszkańców Krakowa oraz Śląska, w szczególności w zakresie aktywnego wypoczynku, rozrywki i rekreacji oraz odpowiadać na potrzeby mieszkańców powiatu. Prawidłowe funkcjonowanie produktów turystycznych, przy optymalnym wykorzystaniu zasobów powiatu i jego otoczenia, skutkować będzie wzrostem gospodarczym oraz pozytywnymi zmianami na rynku lokalnym oraz w sektorze społecznym.

Głównym założeniem kierunków interwencji przewidzianych w ramach realizacji celu jest rozwijanie marki „Chrzanolandia” oraz stworzenie oferty produktowej wyróżniającej się na rynku i gwarantującej nową jakość. Na terenie powiatu chrzanowskiego już teraz odbywają się wydarzenia sportowe i kulturalne o ugruntowanej pozycji w regionie, takie jak: „Ziemniaczysko pod Lipowcem”, „Majówka u Bernardynów” w Alwerni, Turniej Rycerski i Złot Wiedźm i Czarownic w Babicach, Rajd Rowerowy Kraków-Trzebinia czy „Biesiada patriotyczna” w Libiążu. Poszerzanie zasięgu i podnoszenie jakości tych wydarzeń stanowi jeden z celów strategii. Z drugiej strony, należy ofertę tych wydarzeń poszerzać o takie, które związane są np. z promocją lokalnych potraw czy rzemiosła ludowego.

W tym obszarze, zaplanowano również współpracę jednostek odpowiedzialnych za odbywające się na terenie powiatu wydarzenia, w zakresie wypracowania wspólnego kalendarza oraz systemu promocji. W ramach integrowania oferty czasu wolnego świadczonej na terenie powiatu, zaplanowano ponadto działania na rzecz ujednoczenia systemu informacji turystycznej oraz utworzenia zintegrowanego systemu identyfikacji wizualnej.

Cel operacyjny III.3:

Zrównoważony rozwój infrastruktury przemysłu czasu wolnego

Strategia postępowania:

Walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz kulturowe powiatu chrzanowskiego stwarzają dogodne warunki do uprawiania różnorodnych form rekreacji. Atrakcyjność oferty czasu wolnego uzależniona jest jednakże od odpowiednio przygotowanej oraz właściwie usytuowanej infrastruktury, spełniającej oczekiwania szerokich grup odbiorców (od inwestorów, przez osoby indywidualne po rodziny wielopokoleniowe oraz osoby starsze, dzieci i młodzież). Nowoczesna infrastruktura czasu wolnego, odpowiednio dostosowana do oczekiwań odwiedzających i mieszkańców, pozwoli na zapewnienie rozwoju przemysłów czasu wolnego, a tym samym wzmocni strukturę gospodarczą obszaru.

Cel zakłada przede wszystkim modernizację istniejących ścieżek i szlaków rowerowych oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych, jak również budowanie infrastruktury włączającej bogactwo przyrodnicze i kulturowe powiatu w obieg społeczno-gospodarczy, w tym poprzez m.in. modernizację i tworzenie ścieżek kulturowych i dydaktycznych, restaurację obiektów kultury czy rozwijanie bazy gastronomicznej i noclegowej. Ponadto przewiduje zagospodarowanie akwenów wodnych oraz terenów zielonych na rzecz wzbogacania oferty czasu wolnego. Warunkiem skuteczności w realizacji tego celu jest intensywna kooperacja pomiędzy gminami tworzącymi powiat chrzanowski we współpracy z licznymi partnerami sektora publicznego, społecznego i gospodarczego.

OBSZAR STRATEGICZNY

OCHRONA ŚRODOWISKA I OFERTA CZASU WOLNEGO

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty

CEL STRATEGICZNY: SKUTECZNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO ORAZ ROZWÓJ ATRAKCYJNEJ I RÓŻNORODNEJ OFERTY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO DLA WZROSTU JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I PODNOSZENIA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ POWIATU CHRZANOWSKIEGO

Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy
III.1 Racjonalne użytkowanie zasobów i ochrona środowiska	III.1.1 Edukacja obywatelska w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowanie postaw proekologicznych poprzez m.in.: - akcje edukacyjne, - zajęcia w szkołach, - kampanie informacyjne, - wydarzenia sportowe i kulturalne.	Gminy powiatu chrzanowskiego	Lasy Państwowe, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, LGD Partnerstwo na Jurze, szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne
	III.1.2 Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich.	Gminy powiatu chrzanowskiego	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, mieszkańcy
	III.1.3 Rozbudowa i modernizacja sieci energetycznej i gazociągowej.	operatorzy sieci energetycznych i gazowych	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego właściciele gruntów, mieszkańcy

	<p>III.1.4</p> <p>Zagospodarowanie terenów przemysłowych poprzez nadanie im nowych funkcji gospodarczych, rekreacyjnych lub przyrodniczych, w tym likwidacja pozostałości poprodukcyjnych i dzikich składowisk.</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Ministerstwo Środowiska, Lasy Państwowe, Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego, Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, właściciele gruntów, sektor gospodarczy</p>
	<p>III .1.5</p> <p>Działania związane z promocją i wsparciem wykorzystywania na terenie powiatu chrzanowskiego odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>partnerzy prywatni</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, sektor gospodarczy</p>
	<p>III.1.6</p> <p>Zwalczanie niskiej emisji w tym: termomodernizacja budynków, wymiana pieców oraz realizacja dedykowanych kampanii informacyjnych.</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje publiczne, Wspólnoty Mieszkaniowe, mieszkańcy</p>
	<p>III.1.7</p> <p>Działania związane z utylizacją odpadów niebezpiecznych na terenie powiatu chrzanowskiego, w tym usuwanie azbestu.</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, instytucje publiczne, partnerzy prywatni, sektor gospodarczy</p>

<p>III.2 Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego</p>	<p>III.2.1</p> <p>Współpraca w zakresie wypracowania wspólnego kalendarza wydarzeń kulturalnych i sportowych na terenie powiatu chrzanowskiego oraz systemu ich promocji.</p>	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Małopolski System Informacji Turystycznej, Gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje kultury, kluby sportowe, organizacje pozarządowe</p>
	<p>III.2.2</p> <p>Rozwój marki „Chrzanolandia” jako produktu turystycznego wyróżniającego powiat chrzanowski na tle województwa małopolskiego (poszerzanie oferty imprez i wydarzeń kulturalnych oraz zintegrowana promocja).</p>	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Małopolski System Informacji Turystycznej, Gminy powiatu chrzanowskiego, Instytucje kultury, kluby sportowe, organizacje pozarządowe, sektor gospodarczy</p>
	<p>III.2.3</p> <p>Współpraca z miastem Krakowem i konurbacją śląską w zakresie realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz uzupełniania oferty krakowskiej i śląskiej elementami oferty turystycznej powiatu chrzanowskiego.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Małopolski System Informacji Turystycznej, Miasto Katowice, Miasto Kraków, LGD Partnerstwo na Jurze</p>
	<p>III.2.4</p> <p>Działania na rzecz ujednoczenia systemu informacji turystycznej oraz utworzenia zintegrowanego systemu identyfikacji wizualnej na terenie powiatu chrzanowskiego.</p>	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Lasy Państwowe, Małopolski System Informacji Turystycznej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie,</p>

			<p>Gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni</p> <p>Małopolski System Informacji Turystycznej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, instytucje kultury, kluby sportowe, organizacje pozarządowe</p> <p>Gminy powiatu chrzanowskiego , LGD Partnerstwo na Jurze, instytucje kultury, kluby sportowe, Koła Gospodyń Wiejskich, organizacje pozarządowe</p>
<p>III.3 Rozwój infrastruktury przemysłu czasu wolnego</p>	<p>III.3.1</p> <p>Rozwój i modernizacja wielosezonowych szlaków turystycznych i ścieżek rekreacyjnych, w tym działania związane z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacją nawierzchni, - ujednoczeniem systemu oznakowania, - inwestycjami w obiekty małej architektury, - instalacją wypożyczalni rowerów. 	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Lasy Państwowe, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Małopolski System Informacji Turystycznej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, właściciele gruntów, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni</p>

	<p>III.3.2 Rozwój i modernizacja szlaków kulturowych i ścieżek dydaktycznych, w oparciu o bogactwo przyrodnicze i kulturowe powiatu chrzanowskiego.</p>	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Lasy Państwowe, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Małopolski System Informacji Turystycznej, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, właściciele gruntów, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni</p>
	<p>III.3.3 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjno-sportowej.</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, szkoły i placówki oświatowe organizacje pozarządowe, kluby sportowe, partnerzy prywatni, sektor gospodarczy</p>
	<p>III.3.4 Rozwój miejsc rekreacji i wypoczynku poprzez zagospodarowanie zbiorników i cieków wodnych oraz ożywienie odcinka Wisły od Krakowa do Oświęcimia oraz Akwenu „Balaton” poprzez budowanie oferty wędkarskiej; modernizacja obiektów już istniejących.</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Lasy Państwowe, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, Polski Związek Wędkarski, koła wędkarskie, partnerzy prywatni, sektor gospodarczy</p>

	<p>III.3.5</p> <p>Rozwój oferty czasu wolnego dla osób w wieku 60+ z wykorzystaniem istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej, kulturalnej i edukacyjnej oraz dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych.</p>	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, Ośrodki Pomocy Społecznej, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chrzanowie, placówki ochrony zdrowia, instytucje publiczne, instytucje kultury, media lokalne, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni, kluby sportowe</p>
	<p>III.3.6</p> <p>Rozwój oferty czasu wolnego dla młodzieży z wykorzystaniem istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej, kulturalnej i edukacyjnej, w tym rozwój istniejącej infrastruktury.</p>	<p>LGD Partnerstwo na Jurze</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Gminy powiatu chrzanowskiego, szkoły i placówki oświatowe, Małopolski Uniwersytet dla Dzieci, instytucje publiczne, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni, kluby sportowe</p>
	<p>III.3.7</p> <p>Rozbudowa i modernizacja obiektów kultury oraz poprawa ich funkcjonalności poprzez m.in. inwestycje w małą architekturę i wyposażenie w nowe technologie (systemy informacji elektronicznej).</p>	<p>Gminy powiatu chrzanowskiego</p>	<p>Wojewódzki Konserwator Zabytków, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, LGD Partnerstwo na Jurze, instytucje publiczne, instytucje kultury, partnerzy prywatni</p>

	III.3.8	Tworzenie warunków dla rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym bazy gastronomicznej i noclegowej (poprzez m.in. wykorzystanie bazy szkolnej w okresie wakacyjnym).	partnerzy prywatni	schroniska młodzieżowe, szkoły i placówki oświatowe, gospodarstwa agroturystyczne, partnerzy prywatni, sektor gospodarczy
	III.3.9	Porządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych oraz dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców na rzecz budowy oferty spędzania czasu wolnego.	Gminy powiatu chrzanowskiego	Lasy Państwowe, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, LGD Partnerstwo na Jurze, partnerzy prywatni

Proponowane mierniki realizacji w ramach OBSZARU STRATEGICZNEGO III:

OCHRONA ŚRODOWISKA I OFERTA CZASU WOLNEGO

Obszar III: OCHRONA ŚRODOWISKA I OFERTA CZASU WOLNEGO		
Cel strategiczny: Skuteczna ochrona środowiska naturalnego oraz rozwój atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego dla wzrostu jakości życia mieszkańców i podnoszenia atrakcyjności turystycznej powiatu chrzanowskiego		
Cel operacyjny:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Cel operacyjny III.1: Racjonalne użytkowanie zasobów i ochrona środowiska	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej	Bank Danych Lokalnych GUS
	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu promocji postaw proekologicznych	dane powiatu chrzanowskiego/ dane poszczególnych gmin
	Odsetek mieszkańców posiadających dostęp do sieci energetycznej i gazociągowej	dane powiatu chrzanowskiego/ dane poszczególnych gmin
	Liczba projektów wdrażających technologie OZE na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego
Cel operacyjny III.2: Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego	Liczba turystów odwiedzających powiat chrzanowski	dane poszczególnych gmin powiatu chrzanowskiego/ podmiotów oraz instytucji z sektora turystycznego i przemysłów czasu wolnego
	Liczba publikacji promocyjno-reklamowych dotyczących oferty spędzania czasu wolnego na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego/ podmiotów oraz instytucji z sektora turystycznego i przemysłów czasu wolnego
	Liczba imprez kulturalno-rozrywkowych	dane poszczególnych gmin powiatu chrzanowskiego / instytucji kultury
	Liczba uczestników imprez organizowanych przez instytucje kultury	dane poszczególnych gmin powiatu chrzanowskiego / instytucji kultury
Cel operacyjny III.3: Rozwój infrastruktury przemysłu czasu wolnego	Liczba odnowionych obiektów zabytkowych na terenie powiatu chrzanowskiego	dane powiatu chrzanowskiego i/lub właścicieli oraz zarządców zabytków
	Długość urządzonych i oznakowanych wielofunkcyjnych tras turystycznych na terenie powiatu	dane powiatu chrzanowskiego i/lub Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i/lub podmiotów oraz instytucji z sektora turystycznego i przemysłów czasu wolnego
	Liczba turystycznych obiektów noclegowych i/lub miejsc noclegowych oraz liczba noclegów udzielonych Polakom oraz turystom zagranicznym	dane poszczególnych gmin i/lub obiektów noclegowych
	Infrastruktura gastronomiczna (liczba podmiotów z branż: zakwaterowanie i usługi gastronomiczne, możliwość przeliczenia na 1 lub 10 tys. mieszkańców)	dane poszczególnych gmin powiatu chrzanowskiego

OBSZAR STRATEGICZNY: **NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE**

cel strategiczny:

**Wysoki poziom usług publicznych i współpracy
sektorowej**

IV.1. Współpraca międzysamorządowa
i międzysektorowa

IV.2. Sprawność administracyjna

Cel operacyjny IV.1:

Współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa

Strategia postępowania:

Podstawowymi założeniami nowego podejścia do wdrażania polityki rozwoju na każdym poziomie zarządzania państwem jest partnerstwo i zintegrowane podejście do obszarów problemowych. Skala i charakter problemów (wyzwań rozwojowych) przed jakimi stoją samorządy, wymagają kompleksowego ich rozwiązywania oraz działania z wykorzystaniem efektu synergii. Zapewnienie realizacji celów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do 2020 roku wymaga - zarówno na poziomie konkurencyjności, jak i spójności - skoordynowanych działań podejmowanych przez samorządy w zakresie realizacji wielu usług publicznych na rzecz mieszkańców, dla których granice pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego mają jedynie administracyjny wymiar. Proponowane w założeniach do Umowy Partnerstwa (negocjowanej przez Rząd Polski z Komisją Europejską) na lata 2014-2020 instrumenty realizacji polityki rozwoju, warunkują konieczność zacieśnienia współpracy w ramach obszarów funkcjonalnych.

Powiat chrzanowski charakteryzuje się silnym powiązaniem obszarów zurbanizowanych – sąsiadujące ze sobą miasta Chrzanów, Trzebinia i Libiąż liczą łącznie ok. 80 tys. mieszkańców (czyli tyle ile trzeci co do wielkości ośrodki miejskie w Małopolsce – Nowy Sącz), a uzupełniające je obszary wiejskie (w tym gmin Babice i Alwernia) stanowią atrakcyjne miejsca rozwoju dla nowego osadnictwa. Obszar ten od dawna już posiada cechy obszaru funkcjonalnego w rozumieniu Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – podobny profil gospodarczy i uwarunkowania społeczne, jednolite zasoby i bariery rozwojowe, funkcjonalnie powiązane tereny, na których wspólnie wdrażane są mechanizmy świadczenia pewnych usług – m.in. związki komunalne: komunikacyjny, gospodarki komunalnej. Wyzwaniem dla powiatu chrzanowskiego (wszystkich samorządów wchodzących w jego skład) jest instytucjonalizacja obszaru funkcjonalnego – nadanie mu ram organizacyjnych i zarządczych w celu wspólnego podejmowania decyzji, wspólnej realizacji dużych projektów ze środków zewnętrznych, globalnego rozwiązywania problemów i wykorzystywania szans. Pierwsze kroki w tym zakresie powinny być podejmowane w ramach Konwentu Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta – porozumienie o utworzeniu obszaru funkcjonalnego, powołanie jego rady programowej (np. Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta), określenie najważniejszych projektów i programów realizowanych wspólnie przy wsparciu ze środków zewnętrznych na terenie całego obszaru funkcjonalnego, itp. Jest to jedno z najważniejszych kluczowych zadań strategicznych.

Konieczne jest wzmacnianie zaufania publicznego do instytucji samorządowych, m.in. poprzez efektywny system współpracy z sektorem pozarządowym oraz rozwój i pełniejsze wykorzystywanie instrumentów konsultacji oraz partycypacji społecznej. Zaangażowanie szerokiego grona partnerów prywatnych i publicznych w realizację zadań wynikających z zapisów Strategii jest niezbędne dla prawidłowej realizacji zadań w niej określonych, m.in. poprzez rozwijanie instrumentów partnerstwa publiczno-prywatnego i publiczno-społecznego.

Budowanie zdolności do stabilnego i szerokiego współdziałania obejmowało będzie także rozwój współpracy w wymiarze krajowym (w szczególności w ramach subregionu Małopolski Zachodniej) i międzynarodowym.

Cel operacyjny IV.2:

Sprawność administracyjna

Strategia postępowania:

W obszarze zarządzania publicznego planuje się działania służące podniesieniu sprawności i efektywności administrowania, m.in. poprzez cyfryzację, rozbudowę i udostępnianie informacji instytucji publicznych na zintegrowanej platformie cyfrowej (rozwój e-administracji) oraz monitorowanie i doskonalenie jakości usług publicznych. Permanentne podwyższanie jakości świadczonych usług publicznych, ich doskonalenie, a także dążenie do osiągnięcia jak najlepszej dostępności, wynikają z postępu cywilizacyjnego, oraz stanowią odpowiedź na rosnące wymagania i oczekiwania obywateli względem administracji publicznej. Profesjonalizm i kompetencje pracowników oraz staranność i rzetelność załatwiania spraw stanowią jedne z podstawowych aspektów determinujących poziom satysfakcji z jakości usług publicznych i funkcjonowania administracji – zarówno dla mieszkańców, jak i dla inwestorów.

Nieustanne zmiany prawa i tendencja do poprawiania jakości świadczonych usług powodują, iż doskonalenie kadr samorządowych, korzystanie z doświadczeń innych JST oraz najlepszych praktyk, szkolenia i warsztaty, szerokie stosowanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych powinny być elementem obecnym w pracy każdej jednostki samorządu terytorialnego. Działania i przedsięwzięcia w ramach niniejszego kierunku interwencji nawiązują m.in. do zapisów Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejski, strategii „Sprawne Państwo 2020”, która ma doprowadzić do zwiększenia skuteczności i efektywności państwa otwartego na współpracę z obywatelami, jak również Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Działania w ramach niniejszego celu operacyjnego obejmują również edukację mieszkańców w zakresie wykorzystywania rozwiązań teleinformatycznych. Jest to niezbędny element przy obecnym postępie cywilizacyjnym do pełnego wdrożenia rozwiązań bazujących na e-administracji, a tym samym ważny dla samorządów z punktu widzenia oceny ich działań przez obywateli.

OBSZAR STRATEGICZNY NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE

* Lista podmiotów wskazanych w kolumnie „Partnerzy” jest wskazaniem instytucji i organizacji, które należy angażować do realizacji poszczególnych kierunków interwencji, jednak posiada ona charakter otwarty

CEL STRATEGICZNY: WYSOKI POZIOM USŁUG PUBLICZNYCH I WSPÓŁPRACY SEKTOROWEJ

Cele operacyjne	Kierunki interwencji (kluczowe działania)	Instytucja realizująca (wg kompetencji)	Partnerzy*
IV.1 Współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa	IV.1.1 Powołanie i zinstytucjonalizowanie obszaru funkcjonalnego w ramach całego powiatu chrzanowskiego, jako zintegrowanej przestrzeni realizacji projektów natury gospodarczej, społecznej i infrastrukturalnej.	Konwent Starosty Chrzanowskiego, Burmistrzów i Wójta	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego, przedsiębiorstwa, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe i inni partnerzy społeczni, instytucje publiczne działające na terenie powiatu chrzanowskiego
	IV.1.2 Efektywny system współpracy z sektorem pozarządowym	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie	Gminy powiatu chrzanowskiego, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, wolontariusze, instytucje kultury i polityki społecznej, zrzeszenia gospodarcze
	IV.1.3 Upowszechnianie partnerstwa publiczno- prywatnego i publiczno-społecznego	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego	Organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa i zrzeszenia gospodarcze,

			Urząd Marszałkowski Woj. Małopolskiego
	IV.1.4	Doskonalenie procedur konsultacji społecznych	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie Gminy powiatu chrzanowskiego, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, przedsiębiorstwa i zrzeszenia gospodarcze
	IV.1.5	Intensyfikacja współpracy w wymiarze krajowym, w tym w ramach subregionu Małopolski Zachodniej oraz międzynarodowym	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego Samorządy z terenu subregionu Małopolski Zachodniej, inne samorządy polskie, partnerskie samorządy zagraniczne, Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, inne instytucje publiczne
	IV.1.6	Kształtowanie, wzmacnianie i promocja aktywności obywatelskiej oraz partycypacji społecznej mieszkańców	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie Gminy powiatu chrzanowskiego, organizacje pozarządowe, grupy nieformalne, przedsiębiorstwa i zrzeszenia gospodarcze
IV.2 Sprawność administracyjna	IV.2.1	Cyfryzacja, rozbudowa i udostępnianie informacji instytucji publicznych na zintegrowanej platformie cyfrowej – rozwój e-administracji	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, inne instytucje publiczne, operatorzy teleinformatyczni,

			przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
IV.2.2	Monitorowanie i doskonalenie usług świadczonych dla klientów administracji samorządowej	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego	Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, inne instytucje publiczne, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe
IV.2.3	Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, gminy powiatu chrzanowskiego	Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, inne instytucje publiczne, instytucje szkoleniowo-doradcze
IV.2.4	Edukacja w zakresie wykorzystywania rozwiązań teleinformatycznych przez mieszkańców powiatu	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie	Gminy powiatu chrzanowskiego, Małopolski Urząd Wojewódzki, Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, inne instytucje publiczne, instytucje szkoleniowo-doradcze

Proponowane mierniki realizacji w ramach OBSZARU STRATEGICZNEGO IV:

NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE

Obszar IV: NOWOCZESNE ZARZĄDZANIE PUBLICZNE		
Cel strategiczny: Wysoki poziom usług publicznych i współpracy sektorowej		
Cel operacyjny:	Proponowane mierniki monitorowania celu:	Źródło:
Cel operacyjny IV.1: Współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa	Liczba wspólnych projektów samorządowych realizowanych w partnerstwie powiatu i gmin w ramach obszaru funkcjonalnego	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie
	Liczba procesów konsultacji społecznych prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Chrzanowie	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie
	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów rozwojowych w ramach Małopolski Zachodniej	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie
	Liczba zrealizowanych wspólnych projektów z partnerami zagranicznymi	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie
	Liczba zadań zleczanych organizacjom pozarządowym	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie
Cel operacyjny IV.2: Sprawność administracyjna	Liczba usług w powiecie świadczonych w formie elektronicznej	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie
	Wyniki cyklicznego monitoringu usług publicznych świadczonych przez Starostwo Powiatowe w Chrzanowie oraz jednostki powiatowe	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie i jednostek powiatowych
	Liczba pracowników samorządowych podnoszących własne kwalifikacje poprzez różne formy edukacyjne	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie i jednostek powiatowych
	Liczba projektów podnoszących umiejętności teleinformatyczne mieszkańców powiatu	dane Starostwa Powiatowego w Chrzanowie i jednostek powiatowych

Zgodność Strategii z wytycznymi i założeniami zawartymi w dokumentach wyższego rzędu

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 jest spójna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego, regionalnego i ponadlokalnego, w szczególności ze:

- Strategią na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu - Europa 2020;
- Długookresową Strategią Rozwoju Kraju - Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności;
- Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju 2020 - Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo;
- Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020;
- Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020;
- Strategią Innowacyjności i Efektywności Gospodarki - Dynamiczna Polska 2020;
- Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020;
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

Poniżej wykazano zgodność Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 z kluczowymi dokumentami planistycznymi na szczeblu regionalnym, definiującymi priorytety rozwojowe w obszarach tematycznie i sektorowo powiązanych z niniejszym dokumentem.

<p>Cele strategiczne Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023</p>	<p>I INTENSYFIKACJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO I WZROST ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POWIATU</p>				<p>II WYSOKI POZIOM BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW POWIATU CHRZANOWSKIEGO W WYMIARZE SPOŁECZNYM, ZDROWOTNYM I PUBLICZNYM</p>			<p>III SKUTECZNA OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO ORAZ ROZWÓJ ATRAKCYJNEJ I RÓŻNORODNEJ OFERTY SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO DLA WZROSTU JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW I PODNOSZENIA ATRAKCYJNOŚCI TURYSTYCZNEJ POWIATU CHRZANOWSKIEGO</p>			<p>IV WYSOKI POZIOM USŁUG PUBLICZNYCH I WSPÓŁPRACY SEKTOROWEJ</p>	
<p>Cele operacyjne Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023</p>	<p>I.1 Rozwój potencjału inwestycyjnego</p>	<p>I.2 Wspieranie aktywności gospodarczej mieszkańców</p>	<p>I.3 Aktywna polityka subregionalnego rynku pracy</p>	<p>I.4 Doskonalenie dostępności komunikacyjnej powiatu</p>	<p>II.1 Poprawa stanu zdrowia mieszkańców i zwiększenie efektywności leczenia</p>	<p>II.2 Integrująca polityka społeczna, uwzględniająca potrzeby i zmiany struktury społecznej</p>	<p>II.3 Wsparcie systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym na terenie Powiatu</p>	<p>III.1 Racjonalne użytkowanie zasobów i ochrona środowiska</p>	<p>III.2 Rozwój infrastruktury przemysłu czasu wolnego</p>	<p>III.3 Budowa i promocja zintegrowanej oferty czasu wolnego na terenie powiatu chrzanowskiego</p>	<p>IV.1. Współpraca międzysamorządowa i międzysektorowa</p>	<p>IV.2. Sprawność administracyjna</p>
<p>Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych</p>												

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020	1.1 Rozwój kapitału intelektualnego													
	1.2 Budowa infrastruktury regionu wiedzy													
	1.3 Kompleksowe wsparcie nowoczesnych technologii													
	1.4 Rozwój kształcenia zawodowego i wspieranie zatrudnienia													
	1.5 Wzmacnianie i promocja przedsiębiorczości													
	2.1 Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej													
	2.2 Zrównoważony rozwój infrastruktury oraz komercjalizacja usług czasu wolnego													
	2.3 Kształcenie kadr dla rozwoju i obsługi przemysłów czasu wolnego													
	2.4 Wzmocnienie promocji dziedzictwa regionalnego oraz oferty przemysłów czasu wolnego													
	3.1 Kraków nowoczesnym węzłem międzynarodowej sieci transportowej													
	3.2 Wykreowanie subregionalnych węzłów transportowych													
	3.3 Zwiększenie dostępności transportowej obszarów o najniższej dostępności w regionie													
	3.4 Wsparcie instrumentów zarządzania zintegrowanymi systemami transportu													
	3.5 Rozwój infrastruktury dla społeczeństwa informacyjnego													

Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020	Oś Priorytetowa 1. Gospodarka wiedzy												
	Oś Priorytetowa 2. Cyfrowa Małopolska												
	Oś Priorytetowa 3. Przedsiębiorcza Małopolska												
	Oś Priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna												
	Oś Priorytetowa 5. Ochrona środowiska												
	Oś Priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne												
	Oś Priorytetowa 7. Infrastruktura transportowa												
	Oś Priorytetowa 8. Rynek pracy												
	Oś Priorytetowa 9. Region spójny społecznie												
	Oś Priorytetowa 10. Wiedza i kompetencje												
	Oś Priorytetowa 11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej												
	Oś Priorytetowa 12. Infrastruktura społeczna												

System wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023

Podstawą skutecznego wdrażania działań służących osiągnięciu celów Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 jest dysponowanie wiedzą na temat postępów osiągniętych w zakresie wdrażanych kierunków interwencji oraz zdolność do reagowania na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskiwanymi efektami realizacji kluczowych zadań.

W procesie realizacji Strategii, kluczową rolę odgrywać będzie przywództwo polityczne i organizacyjne Zarządu Powiatu Chrzanowskiego, rozumiane jako strategiczna rola organu wykonawczego samorządu powiatowego w stymulowaniu i koordynacji działań podejmowanych przez różnorodne podmioty i środowiska, jak również w mobilizowaniu oraz integrowaniu zasobów pozostających w ich dyspozycji – na rzecz realizacji celów strategicznych. Przywództwo pełnione w przestrzeni realizacji Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 będzie obejmować w szczególności następujące formy aktywności:

- inspirowanie samorządów gminnych do budowania własnych strategii i programów lokalnych, uwzględniających cele określone w Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023,
- mobilizowanie podmiotów prywatnych i pozarządowych, działających na terenie powiatu chrzanowskiego do włączania się do realizacji kierunków interwencji Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023, które leżą w ich sferze kompetencyjnej,
- aktywne współdziałanie z władzami samorządów sąsiednich na rzecz realizacji przedsięwzięć o znaczeniu strategicznym (ponadlokalnym), w zakresie uzgodnionych spraw stanowiących obszar wspólnego zainteresowania,
- aktywna współpraca z samorządem regionalnym oraz administracją rządową, umożliwiająca prezentację stanowisk, wymianę opinii oraz uzgadnianie stanowisk w sprawach kluczowych dla rozwoju powiatu chrzanowskiego oraz mających znaczenie strategiczne dla rozwoju województwa małopolskiego.

Instytucjonalną strukturę systemu wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 tworzą:

- Rada Powiatu w Chrzanowie,
- Zarząd Powiatu Chrzanowskiego,
- Wydział monitorujący wdrażanie Strategii,
- Inne wydziały Starostwa Powiatowego w Chrzanowie i jednostki powiatowe,
- wykonawcy i partnerzy realizacyjni określani w ramach poszczególnych kierunków interwencji.

Poziom organizacyjny

Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 proponuje zadania i projekty, które stanowią wyzwania dla całej społeczności powiatu – władz samorządowych, instytucji publicznych, partnerów prywatnych i pozarządowych, mieszkańców, a także partnerów zewnętrznych. Wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji

i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji celów wyodrębnionych w Strategii w dużej mierze będzie zależała od monitorowania tego procesu.

Do zadań wydziału monitorującego wdrażanie Strategii należeć będzie w szczególności:

- monitorowanie realizacji kierunków interwencji (kluczowych projektów i zadań),
- przyjmowanie propozycji nowych zadań od partnerów realizacyjnych i odbiorców przedsięwzięć strategicznych,
- harmonizacja realizacji działań zapisanych w Strategii i w dokumentach wyższego rzędu wobec Strategii Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023,
- monitoring i ewaluacja oraz przygotowywanie sprawozdań z realizacji Strategii,
- zapewnienie działań w zakresie informacji i promocji Strategii.

Wszyscy partnerzy realizujący zadania zdefiniowane w Strategii, w tym inne wydziały i jednostki powiatowe, będą poproszeni przez Zarząd Powiatu o aktywną współpracę z wydziałem monitorującym wdrażanie Strategii.

Monitoring i ewaluacja

Monitoring oznacza systematyczne i ciągłe zbieranie, analizę i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania Strategii na potrzeby zarządzania oraz bieżącego podejmowania decyzji. Monitoring jest działaniem towarzyszącym procesowi wdrażania Strategii – pozwala na sprawdzanie poziomu realizacji kierunków interwencji oraz wskazuje na ewentualną potrzebę podjęcia działań korygujących.

Sprawozdawczość analityczna realizowana będzie w okresach dwuletnich, w oparciu o analizę wskaźnikową, opracowywaną przez wydział monitorujący wdrażanie Strategii na podstawie statystyki publicznej, w tym powiatowej i gminnej oraz statystyk realizatorów i partnerów realizacyjnych. Wśród najważniejszych źródeł danych i informacji można wskazać:

- statystykę publiczną – generowaną przez Główny Urząd Statystyczny w ramach Banku Danych Lokalnych – z uwzględnieniem opóźnienia w zamieszczaniu aktualnych danych statystycznych w Banku Danych Lokalnych,
- statystykę prowadzoną przez samorząd powiatowy – generowaną i gromadzoną przez poszczególne wydziały Starostwa Powiatowego w Chrzanowie i jednostki powiatowe,
- statystykę prowadzoną przez samorządy gminne – generowaną i gromadzoną przez poszczególne urzędy i jednostki gminne,
- statystykę prowadzoną przez podmioty prywatne, pozarządowe, samorząd regionalny i administrację rządową – w miarę możliwości ich pozyskania.

Opracowana przez wydział monitorujący wdrażanie Strategii analiza wskaźnikowa (oraz ewentualnie inne zestawienia, np. raporty diagnostyczne) będzie podstawą dla Zarządu Powiatu Chrzanowskiego oraz Rady Powiatu w Chrzanowie do podejmowania oceny realizacji Strategii, wprowadzania uzupełnień oraz dokonywania niezbędnych i uzasadnionych zmian (reagowanie na zmieniające się uwarunkowania w otoczeniu i społeczno-gospodarcze).

Sprawozdanie z realizacji kierunków interwencji, przygotowywane przez wydział monitorujący wdrażanie Strategii, opiera się na informacjach dotyczących stanu realizacji danego kierunku interwencji, przekazywanych przez poszczególne wydziały Starostwa Powiatowego w Chrzanowie oraz jednostki powiatowe. Strategia Rozwoju Powiatu Chrzanowskiego na lata 2015-2023 proponuje w każdym kierunku interwencji instytucję realizującą dany kierunek interwencji oraz partnerów. Jeżeli dany kierunek interwencji mieści się w kompetencjach samorządu powiatowego (sfera podległości), to jednostką realizującą ze strony powiatu jest konkretny wydział Starostwa Powiatowego w Chrzanowie lub jednostka Powiatu Chrzanowskiego. W przypadku takich kierunków interwencji, wskazany wydział lub jednostka powiatowa składa raz w roku sprawozdanie do wydziału monitorującego wdrażanie Strategii, które jest podstawą zbiorczego raportu z realizacji kierunków interwencji całej Strategii.

Jeżeli dany kierunek interwencji mieści się w kompetencjach instytucji zewnętrznej – samorząd gminny lub regionalny, administracja rządowa, podmioty prywatne i pozarządowe (sfera współzależności i sfera oddziaływania) - to jednostką realizującą wskazaną w Strategii Rozwoju jest konkretna instytucja zewnętrzna, natomiast jednostką monitorującą ze strony Powiatu jest konkretny wydział Starostwa Powiatowego w Chrzanowie lub jednostka Powiatu Chrzanowskiego, która merytorycznie jest zbieżna z przedmiotem danego kierunku interwencji. W przypadku takich kierunków interwencji, wskazany wydział lub jednostka powiatowa (czyli jednostka monitorująca ze strony Powiatu) pozyskuje informacje od jednostki realizującej, dotyczące stanu wdrożenia danego kierunku interwencji i składa raz w roku sprawozdanie do wydziału monitorującego wdrażanie Strategii, które jest podstawą zbiorczego raportu z realizacji kierunków interwencji całej Strategii.

Ponadto, co najmniej 2 razy - w połowie okresu obowiązywania i wdrażania Strategii, tj. w 2020 roku, oraz po zakończeniu jej realizacji, tj. po 2023 roku - dokonywana będzie ewaluacja, rozumiana jako ocena interwencji według jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma/miała spełnić. Ocena w trakcie realizacji Strategii (ewaluacja śródkresowa) ma dostarczyć informacji niezbędnych do korygowania działań w zależności od potrzeb zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej (otoczenia), natomiast ocena po zakończeniu wdrażania (ewaluacja ex-post) służy ustaleniu, czy realizacja założeń Strategii przyniosła oczekiwane efekty, a jednocześnie pozwala na identyfikację „dobrych” i „złych” praktyk w kontekście zarządzania i planowania strategicznego w samorządzie (wykorzystanie doświadczeń płynących z dotychczasowych działań wdrożeniowych do poprawy przyszłych przedsięwzięć). Ewaluacja śródkresowa i ex-post może być realizowana w postaci zlecenia wyspecjalizowanej i niezależnej firmie zewnętrznej.